

Arheosa

Bilten slovenskih rodoslobocev

Letnik 2 Številka 10

Oktober 1995

Hsebina

Uvodnik	4
Prispevki	6
Rodoslovni viri, s posebnim ozirom na matične knjige pred l. 1946	6
Arhivsko gradivo, zanimivo za rodoslovne raziskave v Zgodovinskem arhivu Ljubljana	15
Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije, VII. del	19
Od zibel do groba	21
Rodoslovje in demografija	24
Biti slovenske krvi bodi Slovincu v ponos	26
Brother's Keeper za Windows okolje	30
Kaj delamo	33
Lojze Kobi	33
Kaj delajo	38
Pokrajinski arhiv v Mariboru, I. del	38
Helmova rodoslovna delavnica	47
Rast – raziskovalni stiki	49
DRUŠTVENE ZADEVE	52
Slovensko rodoslovno društvo	52
Slovenian Genealogical Society	54
Novi člani	55
Poročila	56
Septembrsko srečanje	56
Predavanje Sonje Anžič	57
Načrtovane aktivnosti	58
Vabilo na srečanje	58
Obisk NUK-a	59
Znak društva	60
Članarina	62
Obvestila, novičke, razno	63
Sodelavcem biltena Drevesa	64
Pristopna izjava	65

Drevesa

ISSN 1318-6221

Leto 2, št. 10

Bilten Slovenskega rodoslovnega društva je mesečnik,
ki ga izdaja Slovensko rodoslovno društvo.

© Vse pravice pridržane. Ponatis prispevkov je možen samo po dogovoru z
uredništvom.

Urednik:	Peter Hawlina
Slika na naslovni strani:	Breze v Breznici nad Škofjo Loko (foto: Peter Hawlina)
Računalniški prelom:	Leon Črenko in Andreja Štorman
Lektoriral:	nelektorirano
Tisk:	Birografika BORI
Naklada:	300 izvodov
Naslov:	Lipica 7, 64220 Škofja Loka, Slovenija

Ljubljana, oktober 1995

Hodnik

Prvi bilten je nastal kot nekoliko razširjeno vabilo na eno od zgodnjih srečanj takratne skupine do rodovnikarstva približno enako čutečih posameznikov. Kljub temu smo v naslovu napisali Bilten rodoslovnega društva - Prva številka. Začeli smo se imenovati rodovnikarski ali tudi rodoslovni krožek. Zastavljena praksa se je sicer z vsako številko nekoliko spremenila in dopolnila, osnovni namen pa je ostal nespremenjen. Bilten je ostal vabilo na srečanje tistih, ki jih zanimajo rodovniki. Ker smo se odločili, da se bomo srečevali vsak mesec, so morala tudi vabila (bilteni) iziti vsak mesec. Bilten je tako postal mesečnik, ne da bi to kdo načrtoval. Dogovarjali smo se sicer, da bi vabila postala odveč, če bi se vsak mesec dobivali na isti dan in uro na istem mestu. To smo poskušali, vendar samo delno uspeli. Stalnega termina se ni težko držati, nekoliko se zaplete s prostorom. Za to sta dva razloga. Eden je ta, da smo skušali in bomo skušali tudi v prihodnje vse naše početje čim manj obremenjevati s stroški, drugi pa ta, da so naša srečanja več kot zgolj srečanja. Vsako srečanje je delno posvečeno neki temi v obliki predavanja ali prezentacije, za ta namen pa so bolj primerne učilnice kot konferenčne dvorane. Idealne kombinacije obojega še nismo našli, zato se še vedno ne moremo izogniti vabilu za vsako srečanje posebej. S tem pa smo, po našem poznavanju razmer, edinstveni v svetu. Ni nam zano rodoslovno društvo, ki bi glasilo izdajalo mesečno. To so navadno dvo ali tromesečniki ali pa takoimenovani občasniki, ki izhajajo, kadar pač izidejo.

S tem uvodom sem nakazal možnost, da tudi naš bilten ne bi izhajal vsak mesec. V to nas ne vodi morebitno pomanjkanje snovi, vse kaže, da nam je ne bo zmanjkalo. Resnejši razlog je v tem, da je priprava biltena v vsakem pogledu najzahtevnejša aktivnost pri našem delovanju. V vsakem pogledu, vendar je finančna plat še vedno razmeroma nepomembna. Čre za urejanje in izdajanje z vsemi potrebnimi sestavinami! Na dosedanje pozive, da urednika najdemo med člani, ni bilo odziva. To najbrž pomeni, da ga tudi do konca leta ne bomo. Če se bomo že morali odpovedati mesečniku, pa se nikakor ne bi smeli povsem odpovedati biltenu. Upravni odbor bo sicer poskušal najti čimboljše rešitev, na tem mestu to omenjamo zlasti zato, da morda le še pregovorimo tiste med nami, ki bi jim čas in sposobnosti dopuščale, da omenjene aktivnosti opravljajo na dosedanji volonterski način.

Večkrat sem videl, da uredniki ali uredništva objavljajo izjavo, ki naj bi jih odvezovala odgovornosti za mnenja in stališča, ki jih podajajo posamezni prispevki. Sam ne čutim nobene potrebe za čim podobnim. Moje osebno mnenje se morda v nekaterih zadevah ne pokriva povsem z avtorjevim, se pa tudi ne razlikuje dovolj, da bi bilo to treba poudarjati. To tu omenjam zaradi prispevka Biti slovenske krvi ....., ki ga je avtor objavil pod psevdonimom samo zato, ker je njegova osnovna dejavnost tako oddaljena od obravnavane teme. Po tem uvodu bo morda kdo pričakoval, da se želim ograditi od stališč, nakazanih v prispevku. Narobe! Popolnoma jih podpiram, obžalujem samo, da taka spoznanja nič ne pripomorejo k splošni osveščenosti množic, ki jih bodo ceneni politiki vedno s pridom izrabljali za doseganje kratkotrajnih uspehov. S tem pa po drugi strani nočem reči, da bi moralo naše društvo zavzeti kakršnokoli politično stališče in biti kot društvo družbeno angažirano.

Peter Hawlina

Prispevki

RODOSLOVNI VIRI, S POSEBNIM OZIROM NA MATIČNE KNJIGE PRED L. 1946

dr. Ema Umek

Med rodoslovne vire štejejo zlasti razne genealogije, ki so bile sestavljene predvsem za plemiške družine pa tudi druge vrste virov, ki niso imeli namena podajati rodoslovne podatke, ampak so bili namenjeni predvsem za uradno in drugo poslovanje. Vendar nam tudi ti nudijo dragocene rodoslovne informacije. Med te vire štejejo: statute animarum (družinske knjige) s predhodnimi seznami velikonočnega spovedovanja, nekrologe, testamente, urbarje, katastre, zemljiške knjige, delno tudi deželno desko, družinske, šolske kronike, predvsem pa matične knjige.

Matične knjige so javne listine, ki pravno veljavno dokazujejo rojstvo, poroko in smrt.

Začetke matičnih knjig predstavljajo sezname krščencev in umrlih. Bizantinski cesar Justinijan (527 - 567) je v 6. stoletju predpisal, da ob porokah sestavljajo listine, v diptihe vpisujejo umrle, vse pomembne osebe pa se vpiše v nekrologe. Ti vpisi so imeli značaj evidence pripadnikov cerkvene občine.

Obvezno vodenje rojstnih in poročnih matičnih knjig je uvedel tridentinski cerkveni zbor (1545-1563) v času, ko je nastala že augsburška, kalvinska, anglikanska cerkev. Torej je reformacijsko gibanje dokončno priklicalo matične knjige kot dokaz pripadnosti rimokatoliški cerkvi. Podrobnosti o vodenju matičnih knjig so prepustili škofijskim sinodam. Obvezno vodenje mrliške knjige je uvedel 1614 rimski obrednik. Vendar so posamezne župnije že prej vodile matične knjige npr. Piran rojstno knjigo 1458., Izola pa 1506.

Rimski obrednik je tudi določil obrazce vodenja za vse tri vrste matičnih knjig. V času cesarice Marije Terezije je uredila avstrijska država svoj vojaški sistem in uvedla štetje prebivalstva. Evidence pripadnosti verski skupnosti je uporabila za evidenco nad prebivalstvom in sicer v vojaške (nabor) in zdravstvene namene (cepljenje otrok proti kozam). Začela je izdajati odloke, ki so se nanašali na matične knjige. Leta 1770 izide odlok o vpisu imena nezakonskega očeta in obrazec za vodenje matičnih knjig. Vanj so morali vpisovati tudi gospostvo, kateremu je rojeni pripadal. Leta 1774 so ukazali, da morajo knjige dobro hraniti in jih ob požaru prve rešiti.

Cesar Jožef II. je predpisal s patentom 20.2.1784 vodenje matičnih knjig tudi s strani države. Vodenje je poveril le katoliškim župnikom in rabinom, ki so imeli kot vodje matičnih knjig funkcijo pomožnega državnega organa. Javno verodostojnost so imele le matične knjige katoliških župnikov. Župniki so vodili rojstne, poročne in mrliške knjige; rojstne in mrliške pa tudi nekatere tedanje podružnice. Poleg župnijskih uradov so v letih 1784 - 1786 samostojno vodile matične knjige tudi bolnišnice, najdenišnice in kaznilnice. Od 1786 naj bi matične knjige znova vodili župniki, v katerih območju je bil tak zavod, vendar je bila praksa drugačna. Svoje matične knjige so vodile: kaznilnice v Ljubljani, Begunjah in Mariboru, bolnišnice v Ljubljani, Kandiji pri Novem mestu, Gorici, Brežicah in Trstu, najdenišnici v Ljubljani in Trstu.

Sprva so vodili matične knjige kronološko po datumu rojstva, poroke in smrti. Leta 1784 so določili, da za vsak kraj v okviru župnije posebej vpisujejo matične podatke, a se tega niso držali. Leta 1812 so župniki oddali cerkvene matice županom (merom), ti so vodili civilne matice od 1812 do 1814, ko so znova prevzeli vodenje matic župniki, nekateri župniki so vodili matične knjige tudi v času 1812 - 1814.

Evangeliki pastori augsburške veroizpovedi so vodili matične knjige od 1782, a brez javnopravne veljave. Pravno veljavo so imeli le vpisi protestantov v rimskokatoliških knjigah. Zato so pastori morali vsako leto pošiljati župnikom podatke. Od 1829 so pisali za svoje območje tudi dvojnike, ki so jih pošiljali rimskokatoliškemu župniku. Ta jih je hranil in overil. Od 1849 so tudi protestantske matice imele isto pravno moč kakor rimskokatoliške.

Židje so vodili knjige obrezovanj po odloku od leta 1779. Leta 1784 je bilo predpisano vodenje tudi židovskih matičnih knjig. Dokazno moč so dobile šele 1868. Do tedaj je kontroliral, overavljajal in izdajal izvlečke rimskokatoliški župnik. Židje Koroške, Kranjske in Štajerske so od leta 1894 vodeni v matičnih knjigah židovskih cerkvenih občin Gradec, Čorica, Trst, Beltinci, Lendava in Murska Sobota. Od 1929 so Židje v Sloveniji vpisani v matičnih knjigah židovskih občin Murska Sobota in Dolnja Lendava.

Grškokatoliška cerkev (unijati) in njene župnije so bile v krajih Draga, Kašt, Radatoviči, spadali so pod grškokatoliško škofijo v Križevcih, za druge unijate po Sloveniji je vodil matične knjige župnijski urad sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.

Starokatoliška cerkev je vodila matične knjige od njenega priznanja leta 1877. Sprva je bilo ozemlje Slovenije pod starokatoliško župnijo na Dunaju. Od 1918 je bila pristojna župnija v Zagrebu, od 1936 pa novoustanovljena župnija v Ljubljani. Leta 1942 je bila župnija v Ljubljani razpuščena in ponovno je pristojna župnija v Zagrebu. Župniji sta bili tudi v Celju in Mariboru.

Baptistična cerkev je od leta 1905 javno priznana. Cerkevna občina je bila v Mačkovcu.

Srbska pravoslavna cerkev. V Avstro-Ogrski je bila priznana 1864. Župnije so bile v Bojancih, Marindolu, Ljubljani, Mariboru in Celju. Od 1932 so spadali srezi Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava in mesto Ormož pod župnijo v Varaždinu.

Muslimanska veroizpoved. Vodenje matičnih knjig je določila uredba iz leta 1927. V Ljubljani je bil imamat džemata od leta 1934 z vojaškim kuratom, ki je vodil matične knjige.

Matične knjige so vodile tudi vojaške enote od 1770 dalje, od 1816 dalje pa tudi dvojnike. Vojaške matice so vodili v miru vojaški župniki in kaplani v krajih, kjer sta bila nastanjena vsaj dva bataljona in kurati v bolnišnicah. Vojaški župnik je imel sedež za slovensko ozemlje v Gradcu. V vojni pa so

vodili matične knjige vojaški duhovniki za vsako vojaško enoto ali zavod. Vojaške matične knjige so vodili v Avstro-Ogrski in Jugoslaviji v Celju, Mariboru in Ljubljani (garnizijska bolnišnica).

Za orožništvo so vodili matične knjige v letih 1887-1904 vojaški župniki, in sicer v Trstu za deželno orožniško poveljstvo št. 7, v Ljubljani za orožniško poveljstvo št. 12, v Gradcu za orožniško poveljstvo št. 6.

Za pripadnike deželne brambe so v miru vodili matične knjige v letih 1876-1918 pristojni matični uradi, ki so vodili knjige za civilne osebe, v vojni pa vojaški duhovniki.

Vodenje matičnih knjig za vojno mornarico. Od 1870 so vodili matične knjige mornariški župnik v Puli, kurat bolnišnice v Puli in kurat pomorske akademije na Reki. Mornariški kaplani na ladjah so vodili le protokole. Vsi vojaški duhovniki so bili podrejeni apostolskemu vojaškemu vikariatu na Dunaju.

Na avstrijskih trgovskih ladjah so od leta 1866 vodili protokole rojstev, krstov in smrti. Podatke so pošiljali pristojni politični oblasti (kamor je bil pristojen umrli ali oče ali nezakonska mati), ki jih je dalje poslala vodji matic.

1 Rojstna knjiga

Leta 1614 je rimski obrednik predpisal naslednji obrazec: Leta Copodovega .. dne, .. meseca, sem jaz, župnik te cerkve v .... krstil otroka, rojenega od zakonskih staršev .... župnije .., iz kraja .... Otroku je dano ime .. Boter je bil .....

V letu 1770 so uvedli tabelarične vpise, leta 1784 pa je bil vpeljan nov obrazec z naslednjimi stolpci: datum, kraj, ime, vera, spol, zakonski ali nezakonski, starši, botri.

Od leta 1812 dalje je vpisan datum rojstva pred datumom krsta, leta 1895 je uveden nov formular. Pri najdenčkih so vpisovali priimek očeta ali nezakonske

matere, če so ga mogli ugotoviti, sicer je že od 1929 dalje dalo priimek okrajno glavarstvo.

Sprememba priimka je bila dovoljena od 1859, od 1871 le pri spremembi vere. To je dovolila sprva civilna oblast do 1918, nato pa ministrstvo za notranje zadeve.

Priimek se je spremenil pri prestopu iz židovske v katoliško vero. Spremembo priimka pri pridobitvi plemstva in v drugih primerih je dovolil od 1826 cesar, neplemiškim družinam od 1866 deželna vlada.

Sprememba imena je bila možna od 1929 dalje pri pozakomitvi, posvojitvi, poroki ali po posebni odločbi banovine. V času Avstrije je razvezana žena smela obdržati možev priimek ali svojega dekliškega, če je bil zakon razvezan po moževi krivdi, sicer je možev priimek obdržala le po pristanku moža.

Vpis imena nezakonskega očeta v rojstni knjigi je od 1770 dalje le na očetovo zahtevo. Rojstvo nezakonskih otrok so sprva vpisali v posebno knjigo, imenovano liber arcanum ali pa v posebnem oddelku v rojstni knjigi, od 1784 dalje v običajni knjigi. Nezakonski oče je bil vpisan od 1788 dalje le, če je privolil ali če je bil prisoten in je priznal očetovstvo. Naknadni vpis nezakonskega očeta je od 1884 dalje možen ob izjavi očeta z dvema pričama.

Če imena nezakonske matere nista potrdili dve priči, so od leta 1813 pri imenu matere pristavili opombo 'angeblich' (domnevno).

Pozakonitev otrok po poroki je bila odvisna od predhodnega priznanja očetovstva, zato so vpisali podatke iz poročne knjige. Pozakonitev je lahko dovolil tudi vladar.

Od 1816 je bil v rojstne knjige vpisan tudi krstitelj, od 1825 babica, od leta 1911 se je vpisal v ljubljanski škofiji v rojstno knjigo tudi datum poroke staršev. V opombah je bila navedena pozakonitev oziroma priznanje očetovstva.

Če je otroka krstil duhovnik, ki ni bil pristojen za področje rojstva, ga je vpisal v rojstno knjigo, a mu ni dal zaporedne številke. Pristojni duhovnik je tudi vpisal rojstvo otroka v matično knjigo in mu dal zaporedno številko.

2 Poročna knjiga

Obrazec poročne knjige leta 1614: Leta Gospodovega ....., dne ....., meseca .... po oklicih, izvršenih v treh zaporednih prazničnih dnevih in ko se ni razkril noben zakonski zadržek sem jaz N.N., župnik te cerkve v mestu .... sina N., ki ima ... let iz župnije in hčer ali vdovo, ki ima ... let iz župnije poročil. Navzoče so bile znane priče ....

Obrazec iz leta 1784 je imel naslednje stolpce: leto, mesec, dan, bivališče, priimek in ime ženina, vera, starost, stan; priimek in ime neveste, vera, starost, stan; priče: imena in poklic.

Ločitve so vpisovali v poročne knjige od 1895 dalje.

3 Mrliška knjiga

Obrazec iz leta 1614: Leta Gospodovega, dan ..., mesec ... je umrl N.N. sin, (hči, žena) v starosti ..., kraj ....., pokopan kdaj in kje.

Obrazec iz leta 1784: leto, mesec, dan smrti, hišna št., ime, vera, spol, starost, bolezen. V mrliško knjigo so vpisovali tudi mrtvorojene otroke, ponesrečence, umrle nasilne smrti, obsojence in tiste, ki niso bili cerkveno pokopani.

Mrtvega so vpisali v knjigo župnije, kjer je umrl. Če je bil pokopan drugje, so ga vpisali tudi tam, a brez zaporedne številke. Datum najdenja umrlega je vpisan kot datum smrti.

Bolnišnice, porodnišnice, kaznilnice in prisilne delavnice so vodile mrliške knjige, župniki iz kraja pokojnikov so tudi vpisali umrlega, a brez zaporedne številke.

Rimskokatoliške župnije vodijo dvojnike rojstnih in poročnih matičnih knjih v ogrski polovici države od 1828, v avstrijski polovici od 1835 dvojnike rojstnih in poročnih knjig, od 1836 pa še mrliških. Evangeličanske župnije vodijo dvojnike od 1829, židovske od 1894 in starokatoliške od 1877.

Od 1. aprila 1946 dalje v Sloveniji vodijo matične knjige matični uradi, s tem dnem je prenehala pravna veljavnost cerkvenih matičnih knjig.

4 Civilne matične knjige

Civilne matične knjige so vodili v času Ilirskih provinc, statutarne občine in okrajna glavarstva od 1868, na ozemlju Ogrske od 1894 in Julijske krajine od 1924 in na območju okupiranem od Nemcev in Madžarov 1941 - 1945.

1. septembra 1812 so začeli voditi v Ilirskih provincah matične knjige župani - meri. Knjige so vodili v dveh izvodih, enega je imel mer, drugega pa sodišče I. stopnje. Vodili naj bi jih do 1. julija 1814, dejansko pa so prenehali že 1813.

Vodili so rojstno, oklicno, poročno in mrliško knjigo. Najprej je matičar sestavil listino, ki jo je prebral in vpisal v knjigo, nakar so se podpisali matičar in priče.

5 Statutarne občine in okrajna glavarstva

Leta 1868 je dovoljena poroka pred svetno oblastjo, če je duhovnik odklonil oklice ali ni hotel dovoliti poroke iz razlogov, ki jih državna zakonodaja ni priznavala. Odslej so za take primere vodili oklicno in poročno knjigo.

Od 1870 so vodili te knjige tudi za osebe, ki niso pripadale nobeni zakonsko priznani veroizpovedi.

V Prekmurju so v času od 1894 do 1918 in za časa madžarske okupacije 1941-45 vodili matice po matičnih okrajih. Od 1904 so bili matični okraji velike občine in okrožni notariati. Vodja matičnih knjig je bil notar. Vodili so rojstno,

poročno in mrliško knjigo. Obrazec rojstne knjige: priimek, ime, poklic, bivališče prijavitelja, kraj, leto, mesec, dan, uro rojstva, ime, spol otroka; ime, priimek, vera, poklic, bivališče, kraj rojstva in starost staršev. Nezakonskega očeta so vpisali le, če je ta sam pred matičarjem dovolil ali pa je bilo priznanje očetovstva v javni listini.

Leta 1904 je bil spremenjen obrazec: dan vpisa, datum rojstva, ime, spol, vera otroka, priimek, ime, poklic in bivališče staršev, kraj otrokovega rojstva.

Obrazec poročne matične knjige: ime in priimek in uradni naziv uradnika, ime, priimek, poklic, starost, vera, rojstni kraj, bivališče poročencev; ime, priimek, bivališče staršev; ime, priimek, starost, poklic, bivališče prič.

Leta 1904 se je spremenil obrazec mrliške matične knjige: datum vpisa, čas smrti, priimek in ime še živečega, umrlega, razvezanega, ločenega zakonca, priimek in ime staršev, kraj in vzrok smrti. Vodili so tudi dvojnike.

2. oktobra 1919 so v Prekmurju ukinili vodenje civilnih matičnih knjig. V času okupacije od avgusta 1941 do aprila 1945 so jih ponovno vodili.

6 Julijska krajina in zavezniška vojaška uprava v Slovenskem Primorju

Leta 1924 so bile uvedene civilne matične knjige na podlagi zakona iz leta 1865. Rojstna knjiga je bila 1924 sestavljena iz dveh delov. Prvi je imel tiskan obrazec: zaporedna številka vpisa, datum prijave, ime, priimek, naziv matičarja, ime, priimek, starost, poklic, bivališče prijavitelja; datum, kraj, spol, ime in priimek rojenca, ime priimek, starost in poklic prič. V drugem delu A so bile vpisane rojstne listine drugih občin in v delu B rojstva najdenecv, pozakonitve, posvojitve, priznanje nezakonskih otrok, spremembe priimka.

Obrazec je bil spremenjen leta 1939, imel je dva dela: I.A je vseboval izjavo o rojstvu, I.B izjavo o rojstvu po 10 dneh, II.A spise o rojstvu iz drugih občin, II.B spise o rojstvih v tujini ali na potovanju.

Oklicna knjiga je bila sestavni del prilog k poročni knjigi.

Poročna knjiga. Leta 1930 se je po konkordatu spremenil obrazec, ker je imel zakon pred župnikom iste pravne posledice kakor civilni zakon. V del I.A so vpisali poroke, sklenjene pred matičarjem, v II.A je prepis poročnih spisov rimskokatoliških duhovnikov iz iste občine, B isto iz drugih občin, C vpisi porok, sklenjenih v smrtni nevarnosti, razveljavitev zakona. Leta 1939 je bil nov obrazec.

Mrliška knjiga je sestavljena iz dveh delov: 1. spis o smrti, 2. spisi in izjave, ki jih je dobival matičar od drugih matičnih uradov.

Leta 1939 je bil spremenjen obrazec, v delu 1 je izjava o smrti, v 2A so spisi o smrti izven bivališča pokojnika, v 2B prijava smrti bolnišnice, v 2C smrti v tujini in na potovanjih. Matične knjige so pisali v dveh izvodih, hranile so jih občine in sodišča. Te matične knjige so bile v veljavi od 1943 do 1945 v Operacijski coni Jadransko Primorje in na ozemlju Zavezniške vojaške uprave do leta 1947.

Nemško okupacijsko ozemlje. 15. junija 1941 so uvedli civilne matične knjige. Rojstne in mrliške knjige so vodili na občinah, poročne knjige pa politični komisar okrožja na Corenskem in Koroškem. Na Spodnjem Štajerskem so uvedli civilne matice 1. oktobra 1941. Matične knjige so vodili župani. Poročne knjige so vodili že od junija 1941. Uporabljali so isti obrazec kot v rajhu in pisali so knjige v dveh izvodih do maja 1945.

Vojaške poroke v NOB so vpisovali v poročne zapisnike, knjig niso vodili. Te poroke so morali po 1.4.1946 v enem letu vpisati v poročne matične knjige.

ARHIVSKO GRADIVO, ZANIMIVO ZA RODOSLOVNE RAZISKAVE V ZGODOVINSKEM ARHIVU LJUBLJANA

Sonja Anžič

V prispevku želim predstaviti predvsem dve zvrsti arhivskega gradiva, ki ga hranimo v Zgodovinskem arhivu Ljubljana in sta zanimivi za rodoslovne raziskave: popisne in zглаševalne pole prebivalstva mesta Ljubljane.

1 Popisne pole prebivalstva mesta Ljubljane

Ta zvrst arhivskega gradiva je zaradi množice podatkov, ki nam jih nudi, zelo pomembna in zanimiva ne samo za zgodovinske raziskave socialnih, družbenih in gospodarskih razmer nekega obdobja, temveč tudi za rodoslovne raziskave.

Popisi prebivalstva, v preteklosti imenovani ljudska štetja, so se, tako kakor tudi še danes, izvajali zaradi praktičnih potreb državne uprave, ki zahteva razne podatke o svojih državljanih. Da imajo ljudska štetja že precejšnjo tradicijo, saj so se vršila že v stoletjih pred Kristusom, nam govorijo razni zgodovinski viri.¹ Tu velja omeniti, da sicer vemo, da so se popisi izvajali, ohranjeni so tudi sumarni podatki, ki so bili dobljeni na podlagi popisov, toda konkretni material, ki je nastajal pri popisih, pa večinoma do 19. stoletja ni ohranjen.

Ob popisih prebivalstva so se izpolnjevale popisne pole, ki so imele točno določene razdelke z navodili, kako se le-ti izpolnjujejo. Najstarejše ohranjene popisne pole, ki jih hrani Zgodovinski arhiv segajo v leto 1830 in zajemajo ljudi, ki so takrat prebivali na območju mesta Ljubljane in v njenih predmestjih. Imenovale so se 'Aufnahms=Bogen'. Za vsako hišo posebej je bila izpolnjena ena popisna pola. V tistem času je bilo skoraj pravilo, da je več družin živelo v eni hiši, zakaj le-te so bile vsaj v mestih dokaj velike. Razdelki popisnih pol so pisani v nemškem jeziku v gotski pisavi. Samo vsebino pol lahko razdelimo na 3 dele. Prvi del, ki je po mojem mnenju najbolj zanimiv za rodoslovce, obsega

naslednje razdelke: *hišno številko, ime hišnega lastnika, imena stanovalcev*, poleg katerih je običajno pripisano tudi sorodstveno ali katerokoli drugo razmerje do lastnika (npr.: žena, sin, hči, oskrbovanec, služkinja, najemnik itd.), sledi *letnica rojstva* vsakega vpisanega, *posestno stanje* (velikost polj, vinogradov, travnikov, gozdov in pašnikov) z navedbo zemljiškega in hišnega davka ter pridobnine. Drugi del vsebuje t.i. *klasifikacijo moškega spola*, kjer se še enkrat statistično opišejo moški prebivalci in tretji del, kjer so razdelki z označbami podatkov o *številu ženskih stanovalk, domačih stanovalcev, nenavzočih* in na koncu je še prostor za *opombe*.

Naslednji popis prebivalcev mesta Ljubljane je bil potem narejen zopet leta 1857, in sicer na podlagi cesarjevega ukaza z dne 23. marca 1857. Popisne pole nosijo oznako 'Anzeigezettel', pisane so prav tako v nemškem jeziku v gotski pisavi. Glede popisnih razdelkov se razlikujejo od prejšnjih predvsem v tem, da se sedaj ne pojavlja več 'klasifikacija moškega spola', pojavita pa se dva nova razdelka: *vera* in popis živine. Tako v popisnih polah iz 1857. leta lahko dobimo naslednje podatke: *ime in priimek* stanovalca oziroma stanovalke, *leto, mesec in dan rojstva* (največkrat je sicer izpolnjeno samo leto in včasih tudi mesec, dočim dneva skoraj ni zaslediti), *vero, poklic oziroma položaj v družbi, stan, prebivališče, navzoč ali nenavzoč, opombe* in še *stanje živine* (vrsta in število).

Čez dvanajst let, 29. marca 1869, je bil sprejet nov Zakon o ljudskem štetju. V petih členih je določal nasledje:

- da se v letu 1870 izvede ljudsko štetje po tem ukazu (predpisu) in to glede na stanje na dan 31. decembra 1869,
- da se istočasno s štetjem prebivalstva izvrši tudi popis živine,
- da se drugo štetje po tem predpisu izvrši za stanje na dan 31. decembra 1880 in tako naprej vsakih deset let,
- da s sprejetjem tega zakona preneha veljati cesarjev ukaz (odredba) z dne 23. marca 1857 in z njim tudi predpisi o ljudskem štetju,
- da je minister za notranje zadeve pooblaščen za izpolnjevanje tega zakona.

Tem členom je sledil predpis, kako se opravi štetje. Pod poglavjem A so bili navedeni paragrafi, ki so govorili o pripravi na štetje. Kot predpogoj, da se je štetje lahko izvedlo, je morala biti vsaka hiša numerirana oziroma oštevilčena, zato so paragrafi navajali različne načine oštevilčenja. Pod paragrafom B pa so bili navedeni postopki, ki so zelo natančno določali, kako naj se izvede štetje. Vsak hišni lastnik ali njegov namestnik je dobil določeno število popisnih pol

in še kazalo zbranih naznanilnic. Popisne pole tudi tokrat nosijo naziv 'Anzeigezettel'. Pisane so v nemškem in slovenskem jeziku z dokaj obsežnimi navodili za vsak razdelek, ki ga je bilo potrebno v naznanilnici izpolniti. Razdelki so naslednji: *ime* (tu se navaja priimek, krstno ime, plemiški pridevek in stopnja plemstva), *spol, rojstno leto, vera, stan, poklic* oziroma delo, s katerim se kdo ukvarja, *rojstni kraj, domovinstvo, pričujoč, nepričujoč in opombe*. Nadalje je popisana živina pod razdelki: *konji* (žrebci, kobile, skopljenci, žrebeta do izpolnjenega 3. leta), *mule in mezgi, osli, goveja živina* (biki, krave, voli, teleta do izpolnjenega 3. leta, bivoli), *ovce, koze, prašiči in panji čebel*. Lastnik hiše je moral naznanilnice razdeliti vsem družinskim gospodarjem ali posameznikom, ki niso imeli družine, so pa živeli v njegovi hiši. Ti so jih morali izpolniti v januarju, hišni lastnik pa jih je nato zbral, izpolnil kazalo zbranih naznanilnic in s podpisom odgovarjal za pravilnost navedb v naznanilnicah.

Kot je predpisoval zgoraj omenjeni cesarjev zakon, so se popisi prebivalstva izvajali potem na vsakih deset let. Razdelki se, če gledamo po podatkih, ki so zanimivi za rodoslovne raziskave, pri naslednjih popisih niso bistveno spremenili. Omenila bi samo še dva nova razdelka, ki se pojavita v popisnih polah od leta 1880 dalje: *občevalni jezik* in *zaslužki* popisane osebe.

Glede na predstavljeno gradivo želim poudariti še to, da popisi prebivalstva kažejo na stanje, kakršno je bilo na dan, ko se je popis vršil. Včasih se med dvema popisoma ne more najti kontinuitete, pa čeprav so popisane osebe živele ves čas v Ljubljani, ker so nam pač zamolčani dogodki, ki so se zgodili v obdobju med dvema popisoma.

2 Zglaševalne pole mesta Ljubljane

Zglaševalne pole so nastajale po letu 1850, ko se je začela razvijati moderna občinska uprava. Vsi prebivalci določene občine (tako tudi mesta Ljubljane) so morali biti zglašeni oziroma prijavljeni pri določenem občinskem uradu. Občani so morali pri tem uradu prijavljati tudi vsakokratne selitve, pa čeprav so ostali v isti občini. Tako je bila za vsakega prebivalca občine izpolnjena zglaševalna pola z naslednjimi razdelki: *ime in priimek, vera, stan, poklic* oziroma delo, ki ga opravljajo, *kraj rojstva, domovinska pravica in navedba listine*, ki izkazuje njihovo domovinstvo. Tem razdelkom sledijo zaznamki vseh sprememb bivališč dotične osebe.

V Zgodovinskem arhivu hranimo dve seriji opisanih zглаševalnih pol: starejšo, ki obsega čas avstrijske države in novejšo, ki zajema čas stare Jugoslavije. Poleg teh zглаševalnih pa so nastajale tudi rodbinske pole, kjer najdemo podatke za cele družine, vendar ta serija ni v celoti ohranjena.

Na podlagi predstavljenega arhivskega gradiva, ki ga hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana, upam, da ste tudi vi, spoštovani rodoslovci, pridobili kakšno idejo ali pot, ki vas bo pri vaši raziskovalni dejavnosti pripeljala do željenega zaključka.

---

1 *O zgodovini popisov različnih oblik in namenov je pisal Lojze Pipp: O zgodovini statistike, ljudskih štetij in popisov prebivalstva, Kronika slovenskih mest, letnik I, leto 1934, str. 195 in 306.*

PRENOS ARHIVSKEGA GRADIVA NA SODOBNE NOSILCE (MEDIJE) – VII. DEL

Peter Hawlina

V prejšnji številki sem napovedal, da bomo v tem nadaljevanju že zvedeli kaj več o rezultatih prenosa različnih rodoslovnih podatkov na medije pri nas. Pred tem sem v prejšnjih nadaljevanjih skušal prikazati stanje v svetu, načine dela, dosežene rezultate in načrte za naprej, uporabljene tehnike in pripomočke, težave, dileme in še marsikaj drugega. Ves čas sem tudi potihem pričakoval, da bo ta serija vzbudila vsaj malo zanimanja. Vendar se kaj takega ni zgodilo. Nihče ni pokazal, da je prebral vsaj enega od šestih dosedanjih prispevkov. Mislím sicer, da je ta ali oni napisano prebral, več kot to pa se ni zgodilo. Upal sem še več, upal sem, da se bo kdo od bralcev za stvar toliko navdušil, da bo vanjo aktivno posegel, prišel s svojimi predlogi ali že kar z rezultati.

Čakal sem, kot rečeno, zaman. Zaradi tega pa nisem nič manj prepričan, da je to za nas rodoslovce sicer najbolj zahtevna, zagotovo pa najbolj zanimiva naloga.

S konkretnimi poskusi sem odlašal najbolj zaradi tega, ker sem upal, da se bo našel kak boljši poznavalec organizacij različnih podatkovnih zbirk in tak, ki zna z njimi spretno manipulirati, mislim na združevanje in poenotenje različnih zapisov. Ko pa sem naredil nekaj poskusov z vzorčnimi datotekami, sem ugotovil, da medsebojna prenosljivost in združljivost podatkov, ki so bili zapisani z različnimi orodji ne predstavlja večjih ovir. Po tej ugotovitvi je videti, da tudi ni potrebno uporabljati niti vseh tistih posebnih programov za vnašanje podatkov, niti tistih za morebitno združevanje zbirk, ki so ponekod spontano nastajale. Ravno tako ne vidim več velike potrebe po tem, da bi pri lastnih prizadevanjih na tem področju še vedno čakali na konkretne organizacijske in druge vzore iz tujine. S tem delno zanikam nekatere izjave v predhodnih prispevkih iz te serije, čeprav sem še vedno pripravljen upoštevati priporočila bolj izkušenih.

Na podlagi omenjenih izkušenj, sem se brez oklevanja odločil, da bi bilo vredno konkretne rezultate, naj so še tako skromni, čimprej pokazati tudi drugim. Najprej sem nameraval sklicati samo tiste člane, ki so vajeni dela z računalnikom, po krajšem premisleku pa sem ocenil, da bi bila predstavitev lahko zanimiva tudi ostalim, zato jo bom predstavil kar na našem naslednjem oktobrskem srečanju. Pri vsem skupaj ne gre za kakšne skrajne dosežke sodobnih računalniških možnosti. Nasprotno, gre za prikaz elementarnih funkcij kot so iskanje in sortiranje po izbranem pojmu.

Za prikaz bom uporabil tri vrste podatkov: prepise matičnih knjig, prepis spiska naročnikov Mohorjeve družbe in podatke iz svoje rodovniške zbirke. Prvih, matičnih, je nekaj več kot dvesto, drugih nekaj več kot 1000, tretjih pa prek 4000. Te tri zbirke si bomo ogledali najprej vsako zase, nato pa še združene v eno datoteko. Morda pa bomo lahko podatke dopolnili še s tistimi, ki jih bo dal na razpolago kdo od kolegov.

OD ZIBELI DO GROBA

Župnija Velenje po matičnih knjigah od leta 1790 do 1900

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Piše: Jože Hudales

14 Smrtnost po mesecih

Smrt je skozi stoletja risala vzorce umiranja tudi po mesecih in letnih časih. V Mariboru so v drugi polovici 17. stoletja našli največ umrlih v marcu, aprilu, avgustu in septembru. M. Štuhec doda za ljubljansko mestno prebivalstvo v istem času navedenim mesecem še februar. Velenjski podatki (glej tabelo) tako tendenco smrtnosti potrjujejo le za avgust in februar. Avgust je bil po številu umrlih, npr. v kmečki okolici Velenja v prvi polovici 19. stoletja v resnici daleč nadpovprečen - tedaj je umrlo skoraj 14 odstotkov faranov medtem, ko je februarja umrlo 10,3 odstotkov ljudi. Na nasprotni strani lestvice so bile očitne izjeme meseci maj, november in december, ko je umrl komaj nekaj več kot vsak dvajseti oz. petnajsti prebivalec okolice župnije (6,4 % maja, 6,5 % novembra in 5,4 % decembra). Ostali meseci niso odstopali bistveno od povprečja okrog 8 odstotkov. V drugi polovici 19. stoletja je taka 'naravna slika' smrtnosti, ki odseva odvisnost od letnih časov in klimatskih razmer, počasi izginjala in razlike v pogostosti smrti v posameznih mesecih so se bistveno zmanjšale. V okolici Velenja je tedaj največ ljudi umrlo maja in marca (10,6 in 9,8), najmanj januarja in julija (6,2 in 7,0), vsi ostali meseci pa so prevzeli nase med osem in devet odstotkov smrti. V trgu Velenje je bila ta odvisnost od 'naravnih sezonskih' nihanj že v prvi polovici 19. stoletja močno zmanjšana; marec in avgust sta bila sicer še vedno najbolj nevarna meseca (11,8 % in 10,0 % smrti), toda sicer je bilo število umrlih tržanov že mnogo bolj enakomerno porazdeljeno po mesecih v letu.

Toda nadrobnejši pregled podatkov o umrlih pokaže, da je razlika v sezonskih nihanjih števila umrlih hkrati predvsem razlika v umiranju otrok (do dopolnjenega petnajstega leta) in umiranjem 'starcev in stark', ki so umirali v župniji Velenje v 19. stoletju. V prvi polovici 19. stoletja so bila ta nesorazmerja spet večja v okolici Velenja kot v trgu. Podeželski otroci 19. stoletja so umirali predvsem avgusta; kar 22,2 % otrok je smrt pokosila v tem najbolj vročem mesecu leta, ko 'gredo psi na polje...'

Tudi naslednji meseci so bili nevarni; septembra in oktobra je umrlo še naslednjih 22 odstotkov otrok (11,1 % in 10,6 %) tako, da je v avgustu in prvih dveh jesenskih mesecih, ko bi se morala kmetova miza kar šibiti od dobrot, umrla skoraj polovica vseh otrok, ki jim je bila namenjena smrt. Starci in starke (nad 60 let) pa so začeli v večji meri umirati decembra, ko je prvič zares pritisnil mraz (8,8 %), nato pa je njihovo število raslo (januarja 10,6 %, februarja 14,2 %, marca 10,6 %), vse do aprila, ko je odjuga pobrala že skoraj vsakega šestega med njimi (15,3 %).

15 Smrt žensk in smrt moških

Naslednja značilnost smrti v vseh 'normalnih' populacijah je bila v tem, da je očitno prej in večkrat poiskala moške kot ženske. Že prvi statistiki so v 17. stoletju ugotovili (John Graunt npr.), da se je povsod po svetu že pri rojstvih rodilo sicer od 6 do 7 % več moških kot žensk, vendar je bilo med mrtvorojenimi več otrok moškega kot ženskega spola, pa tudi v kasnejših starostnih dobah je bila smrtnost dečkov višja od smrtnosti deklic. Čeprav so bili dečki ob rojstvih številčnejši od deklic (še danes 102 proti 100), pa iz vseh števil, ki so nam na voljo od 16. stoletja naprej, izhaja, da je žensk več kot moških, tako v mestih, kakor tudi na podeželju in so izjeme le redke.

V vsakem primeru pa je posledica takih demografskih stalnic več moških kot ženskih pogrebov. Leta 1900 je npr. v naši tedanji 'domovini', Avstriji, umrlo skoraj 6 % več moških kot žensk, v Nemčiji kar 10 %, in v Srbiji 4 % več moških kot žensk. V obdobju od leta 1895 do 1909 je bilo v Avstrijski monarhiji od skupnega števila umrlih 51 % moških. Slovenski lokalni podatki pokažejo podobno sliko ne glede na to ali so iz bližine velenjske župnije ali ne: na Paškem Kozjaku je v sicer zelo kratkem časovnem obdobju (od leta 1789 do 1798) umrlo bistveno večje število moških kot žensk - razmerje je bilo kar 60 : 40 v korist žensk. V Remešniku na Pohorju je od leta 1897 do leta 1927 umrlo 5.5 % več moških kot žensk itd.

Velenjski podatki imajo tudi v tem pogledu izrazito 'lokalno barvo' in o večji smrtnosti moških ni v župniji Velenje nobenih sledi: še več, medtem ko je v prvi polovici 19. stoletja umrlo približno 4 % več žensk kot moških, je v drugi polovici stoletja umrlo že skoraj 10 % več žensk. V trgu je bila taka tendenca manj opazna in omejena le na drugo polovico stoletja, v kmečki okolici Velenja pa je bila smrtnost moških zelo izrazito nižja od smrtnosti žensk; umrle ženske

so v prvi polovici 19. stoletja predstavljale 52 % vseh umrlih, v drugi polovici 19. stoletja pa je umrlo že skoraj 8 % več žensk kot moških:

Umrlijost moških in žensk v župniji Velenje od leta 1784 do 1899:

obdobje	do 1849		do 1899		do 1849 % m.	do 1899 % m.
	moški	ženske	moški	ženske		
Trg Velenje	128	123	146	151	50,99	49,16
okolica	222	240	208	240	48,05	46,43
Skupaj	350	363	354	391	48,89	45,09

Na bolj univerzalnih - nacionalnih ravneh, so se taka 'lokalna' razmerja med umrlimi moškimi in ženskami očitno omilila in zabrisala in ostala v veljavi tudi še v 20. stoletju; v nekdanji Jugoslaviji se je skozi celo obdobje od 1918 do 1941 delež moških v skupnem številu umrlih gibal od 50,5 % do 52 %. V povojni Jugoslaviji pa je npr. leta 1947 umrlo na 100 moških 82 žensk, leta 1952 90 žensk, in šele kasneje je v Jugoslaviji umrlo povprečno le po 1 odstotek več moških kot žensk, pri čemer smo tedaj spadali med evropske države z najmanjšim spolnim disproporcem smrtnosti.

(se nadaljuje)

*Dosedanji prispevki v našem biltenu so bili skoraj popolnoma brez odmevov. Zato smo toliko bolj veseli spodnjega prispevka, ki dokazuje, da vas nekatere teme pritegnejo in spodbudijo, da jim dodate svoja spoznanja ali o njih poveste svoje mnenje in izkušnje.
(op. ur.)*

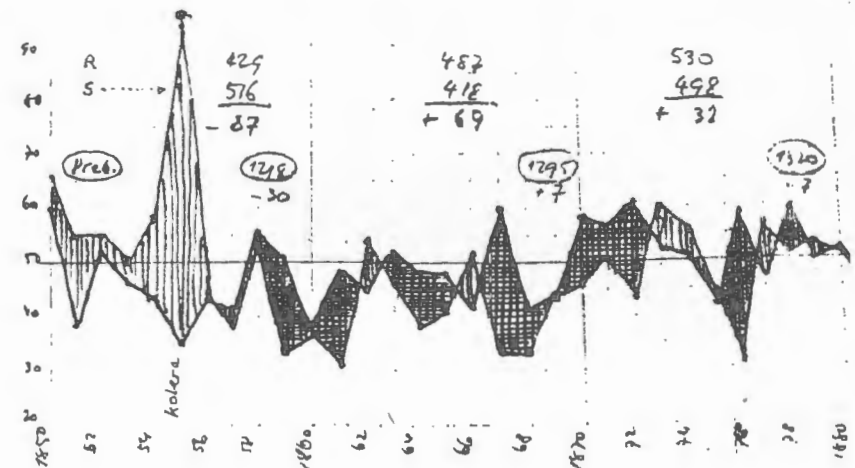
RODOSLOVJE IN DEMOGRAFIJA

ing. Janez Šmitek

'Rodoslovje je veja demografije - vede, ki raziskuje zakonitosti v razvoju prebivalstva in zajema ves proces gibanja prebivalstva: rodnost, smrtnost, migracije. Ta razvoj je dialektično povezan s spremembami struktur prebivalstva ter z vrsto bioloških, ekonomskih, družbenih, kulturnih, antropoloških, psiholoških in drugih dejavnikov. Zajema tudi tiste vidike v raziskovanju družin, gospodinjstev in naselij, ki so pomembni za spoznavanje tega razvoja'. (Enciklopedija Slovenije II, str. 222)

Ta definicija me je utrdila v dosednji dejavnosti proučevanja krajevne zgodovine Kroke, pri čemer je bila osnova raziskovanje razvoja prebivalstva po matičnih knjigah, osnovna nit pa razvoj in propad fužinskega železarstva in žebjarstva. Ob pripravah na počastitev 100. obletnice ustanovitve Žebljarske zadrage, predhodnice sedanje tovarne vijakov Plamen, sem izdelal tudi kratko analizo Standard skozi stoletje, ki pa ni prišla do objave. Kot element standarda po definiciji ILO (Mednarodni urad dela) obravnavam hrano, obleko, stanovanje, izobrazbo, zdravje, varnost in kulturo. Analiza obravnava napredek v izpolnjevanju teh elementov standarda kot rezultat prehoda iz žebljarske manufakture v vijačno industrijo.

V matičnih knjigah kropske župnije sem dobil podatke o gibanju prebivalstva od ustanovitve fare (po letu 1650), stanje v 19. stoletju sem prikazal v diagramu (glej izvleček), ki nazorno kaže negativno migracijo ob raznih epidemijah.

KROPA - 1850 do 1880: Diagram rojstev in smrti

Članek J. Hudalesa - Od zibeli do groba (Drevesa 8 - 9, 1995) me je vzpodbudil k primerjavi podatkov o rodnosti in smrtnosti med župnijo Velenje, s takrat pretežno kmečkim področjem, in Kropo kot tipičnim proletarskim naseljem. Avtor navaja za Velenje in okolico nihanje smrtnosti med leti 1842 in 1900 od 15,9 do 33,3 na tisoč prebivalcev. Po istem viru je padla smrtnost na slovenskem ozemlju od 35/m v začetku na 26/m ob koncu 19. stoletja. V Kropi se je zmanjšala smrtnost od 59/m v začetku na 32/m ob koncu 19. stoletja. Valvasor navaja za Kropo v njegovi dobi (konec 17. stol.) rodnost in smrtnost okoli 40. Naraščanje življenjskega standarda Kroke se kaže tudi v tem, da je bila v 30. letih tega stoletja rodnost 26, leta 1991 pa 13/m, smrtnost pa je padla v tej dobi pod 10/m. Bolj kot rodnost in smrtnost pa je na število prebivalcev Kroke vplivalo izseljevanje ob koncu fužinskega železarstva in ročnega žebjarstva, saj je število padlo od 1320 v 70. letih 19. stoletja pod 600 leta 1930 in naraslo na 1000 do leta 1990. Po mrliški knjigi bi lahko raziskoval še vzroke smrti. Za naše železarstvo je zanimiv vpis smrti Blaža Dobreta - Prijatla, enega zadnjih kropskih rudarjev; sredi marca 1875 je umrl samoten v bajti pri svoji rudni jami - 'Im Walde todt gefunden'.

BITI SLOVENSKE KRVI BODI SLOVENCU V PONOS (?)

Johan Galjot

To je verz iz opusa pesnika Jovana Vesela Koseskega. V drugi polovici prejšnjega stoletja je bilo popularno geslo in vodilo slovenskih narodnostnih buditeljev. Zlasti takratni shodi - tabori niso shajali brez tega nedvoumnega poziva, skupaj z drugimi, kot na primer: Slovenija vstani in združi vse svoje sinove; Hajd na tabor na bojišče, tam si braniš rod, ognjišče; Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti ....

Iz štirih citiranih vzklikov, v današnjih časih bi jim rekli propagandno promocijski slogani, je mogoče potegniti tele besede: kri, Slovenci, ponos, vsi sinovi, bojišče, rod, ognjišče, zaničevanje, tujec ....

Za vzorec bi skušal z opombami opremiti besede: KRI, SLOVENCİ, VSI SINOVI.

Vse našete besede naj bi vsaka po svoje in vse skupaj opredeljevale veselje in ponos do narodne pripadnosti. Ločitev na Slovence in Neslovence se zdi problematična; da smo Slovenci, naj bi se razumelo samo po sebi. Se res!

1 Kri

Biti slovenske krvi.... Pojem slovenska kri je težko opredeliti. Kateri dan, mesec in leto v precej nejasni in davni zgodovini Slovencev naj bi hipotetično proglasili neko zaokroženo množico ljudi za čiste Slovence. Samo njihovi medsebojni potomci naj bi bili čisto in samo slovenske krvi. Naloga je več kot težka, saj se kar naprej zaletava ob domneve in subjektivne presoje. Pojmi kot so: pradamovina Slovencev, peripetije z Obri, pokristjanjevanje, Samova država, staroselci, Langobardi, irski misijonarji .... spravijo v obup tudi najbolj optimistične iskalce začetne najbolj čistokrvne črede Slovencev. S čisto krvjo so tako že na začetku same težave. Nobenih podatkov ni o tem, kako so Slovenci ohranjevali svoj rod po domnevni konstituciji slovenskega naroda. Dokumentov in podatkov o tem ni. Po analogiji in zgodovinskih izkušnjah niso vsega vselej

opravljali le med seboj. Skratka, še en udarec v podmeno o čistosti slovenske krvi.

Problema slovenske krvi sem se doslej loteval 'od zadaj'. Precej bolj otipljiva in dokazljiva je 'Slovenska kri' v okviru rodoslovnih raziskav o naših znanih in nedokazljivih prednikih. Ti podatki so večini Slovencev znani za nekaj generacij nazaj in se ponavadi zgubljajo v čas okrog prehoda iz osemnajstega v devetnajsto stoletje. Običajno gre za štiri do pet rodov, popisanih v matičnih, poročnih, nabornih ... knjigah. Težko je najti mojega sonarodnjaka, ki v teh podatkih ne bi našel kakšnega Hrvata, nemškega Avstrijca, Furlana, Italijana, Čeha, Madžara, Slovaka, Srba, Poljaka, Rusa, Žida, Francoza ... Naštetim narodnostim, kakršne že so, saj imajo tudi njihove geneze podobne težave s 'krvjo' kot Slovenci, se pridružujejo še regionalne oznake: Slavonec, Istran, Tržačan, Korošec, Bavarec, Dalmatincec, Uskok, Čič, Vlah... Včasih je za enega izmed roditeljev napisano: neznan; za to opombo se lahko skriva marsikaj, fantazija lahko dobi brezmejnja krila. Za nameček so še najdenčki ...

Skratka, s slovensko krvjo je križ. Sintagma je očitno zmuzljiva in nedoločljiva. Tudi morebitno preštevanje po procentih se nedoločljivo izgublja v preteklost. Povrh vsega bi bilo zelo težko opredeliti procentno mejo takega krvnega dokazovanja. Bi bilo dovolj 50% slovenske krvi? Zakaj ne 62,5% ali 73%, kaj če bi primes slovenske krvi spustili na simboličnih 5% itd.! To preišljevanje ima nekaj čisto zanimivih paradoksov. Zgodovinski vidik in vsakdanja pragma prištevata med Slovence osebnosti, ki zanesljivo nimajo prav nič slovenske krvi. Janez Vajkard Valvasor, Britta Bilač, Jožef Ressel, Miloš Šoškić, Janez Ljubljanski, Jernej iz Loke, Klinton Bozgo, Marija Nablocka, Aleksander Beljavski, Roland N'Toko ... so imena, ki mi s tem v zvezi prihajajo na misel. Med naše sonarodnjake jih menda prištevamo zaradi njihovih specifičnih sposobnosti, ki da so nadvse pomembni za Slovence in Slovenijo. Kaj je tisto, kar je specifično pomembno itd. za mojo deželo, je vsaj meni precejšnja uganka. Ali delo pretežno 'južnih' delavcev, ki gradijo, tešejo, zidajo, nasipavajo, betonirajo, čistijo, pospravljajo, strežejo itd. po Sloveniji ni specifično pomembno za našo deželo!

Skratka, še enkrat, s slovensko krvjo je križ. Vzklik 'Biti slovenske krvi bodi Slovencu v ponos' je precej pavšalen, dobro deluje v okviru pesniške svobode in čustvene vznesenosti, nekaj natančnejšega pretresa ne prenese. Zelo dobro se obnese kot vodilo v populističnih akcijah.

2 Vsi sinovi (hčere)

Kot otroci svojih roditeljev prevzemamo njihove priimke. Ponavadi gre 'naprej' očetov priimek, čeprav pravi staro reklo, da je dejanski oče zmeraj do neke mere nezanesljiv... V jezikovnih zgradbah priimkov mojih rojakov je mogoče ugotoviti očitne pa tudi bolj zabrisane neslovenske jezikovne prvine. Priimek Höfferle je očitno neslovenski, pri priimku Tavčar naj bi šlo za poslovenjen izraz Deutcher, itd, itd. V današnjem Delu, 20. 9. 1995 v prilogi 'Znanost za razvoj' je mogoče prebrati objavo 'Novi doktorji znanosti'. 'Slovenski' priimki v tej objavi se zdijo naslednji: Jesenšek, Breznik, Smodiš, Čadež, Zidar, Novak, Domanjko, Živko. 'Neslovenski' priimki v tej objavi se zdijo naslednji: Tišler, Weiss, Stramljič, Harb, Čerenak, Klampfer, Krisch.

Odnos med 'slovenskimi' in 'neslovenskimi' priimki je nekako 8:7 v korist 'Slovencev'. Nisem jezikoslovec ali celo etimolog zato sem napisal 'nekako', saj se mi pri razdelitvi na obe skupini poraja nekaj pomislov: Krisch je mogoče bivši Križ, priimek Novak je domač pri večini slovanskih narodov, za priimek Živko in Domanjko tudi ne vem, če sta slovenska, itd. Zdi se, da ima vsaj 30-40 odstotkov Slovencev priimek z neslovenko jezikovno osnovo. Dekliški priimki mater, babic, prababic... z 30-40 odstotno mero klestijo iz roda v rod Slovence, katerih priimki prednikov ne bi bili zavezani kakšnemu tujemu jeziku. Tole pisanje prav gotovo nima namena ločevati Slovence na najbolj slovenske Slovence in na manj slovenske Slovence, pokazati hoče le relativnost opredeljevanja in razumevanja slovenstva. Vsem doktorandom od srca čestitam!

3 Slovenci (Slovenke, Slovenija) Je mogoče jezik temeljno določilo slovenstva?

V Sloveniji živi veliko Neslovencev, ki dobro, celo zelo dobro govore naš jezik. Seveda bi se bilo treba dogovoriti, kaj pomeni znati kakšen jezik. Po mojih izkušnjah dela slovenski jezik celo mojim rojakom precejšnje težave. Tudi tisti, ki dajo kaj nase, se v materinem jeziku precej šibko in težko znajdejo. Po njihovem znanju slovenskega jezika bi jih težko uvrstili med Slovence. Slovenski izseljenci pozabljajo svoj jezik, njihovi potomci ga povečini ne znajo več. Po začetni definiciji niso (več) Slovenci. Če bi bilo znanje slovenščine pogoj za slovenstvo, bi se na tisoče preganjanih iz bivše 'Juge' noč in dan učilo slovenščine: tako bi avtomatično postali naši sonarodnjaki. Po vsem tem lahko rečem, da jezik ni določilo za slovenstvo.

Slovenci so tisti, katerih materin jezik je slovenščina?

Tudi ta določitev ni posebno uspešna. Slej ko prej lahko rodovna raziskava pokaže skoraj vsakemu Slovincu kakšno neslovensko mater. Ta podmena se v veliki meri pokriva s pripombami o slovenski 'krvi' in 'vseh sinovi'.

Slovenci so vsi tisti, ki se imajo za Slovence in je takega mnenja lokalna in regionalna administracija?

Definicija po malem implicira pripadnost slovenstvu kot neko subjektivno opredelitev na tako prepričljiv način, da tej opredelitvi gosposka nekako verjame in izdaja v skladu z življenjskimi normami ustrezna potrdila in papirje. Definicija še kar dobro funkcionira v okviru naše države, za Slovence izven nje pa je popolnoma neuporabna.

Zanimiva se mi zdi zato, ker uvaja v pojem slovenstva subjektivizem in relativizira na videz trdno določilo o tem, ali 'si ali nisi' Slovenec.

Ta zapis skuša omajati mit o pravih Slovencih. Včasih se mogoče zdi, kot da bi hotel reči, da pravih Slovencev sploh ni in da jih celo nikoli ni bilo. Pri vsem tem se počutim kot žival, ki grize svoj lastni rep, saj povsem ravnodušno in samoumevno v celotnem spisu uporabljam besede Slovenci, Slovenija, slovensko, ... iz česar sledi, da nekako vendarle verjamem, da smo, eksistiramo, se poganjamo iz dneva v dan, na način, ki ga je težko opredeliti, pozitivistično fiksirati, razpredalčkati, iztehtati, popisati ... in dokončno določiti.

Zato v opredeljevanju 'si ali nisi' svetujem nekaj človeške obzirnosti in splošne previdnosti. V vsakdanjem ideološkem, političnem in podobnem prerivanju v naši deželi me prizadeva priseganje na slovenstvo in slovenski rasni ekskluzivizem nekaterih posameznikov, katerih priimek zelo evidentno pripoveduje o tem, da se je nekoč, ne ve se kdaj, v Slovenijo priselil nek prajelinčič, pra- Gerlanc, pra- Lap ... Takratni moji rojaki so jih sprejeli, oni sami, še bolj pa njihovo potomstvo so sčasoma postali čisto 'tapravi' Slovenci. Včasih se mi zdi, da njihovo slovenstvo presega meje okusa in občutka za tolerantnost; v takih razmerjih postaja slovenstvo tudi stvar etike in morale. Čisto na koncu mogoče še tole: ultra italijanski tržaški nacionalist se piše Čehovini, da gre za bivšega Čehovina je jasno, tako da so tudi po tej strani krogi sklenjeni.

(nadaljevanje sledi)

BROTHER'S KEEPER ZA WINDOWS OKOLJE JE V LJUBLJANI!

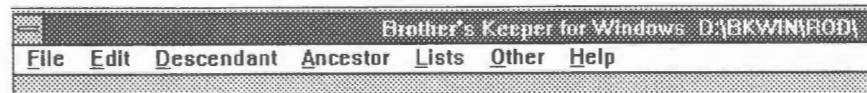
Janez Toplišek

Pred dnevi smo po telefonu 'potegnili' iz Amerike prvi izvod okenske različice našega priljubljenega rodovnikarskega programa BK5. Nekateri smo program že preiskusili in kot prevajalec DOS-ove različice tega programa bi rad povedal nekaj prvih vtisov o programu.

Gre za t.i. testno različico (beta verzijo), ki ima oznako BK 5.2 Beta 030 (30.8.1995). To pomeni, da avtor program še razvija in izpopolnjuje. Prenos iz ZDA je trajal skoraj 20 min, s kasnejšimi dopolnitvami programa pa bo dosti manj dela, saj bo avtor razpošiljal le datoteko, na kateri bodo dopolnitve in ne celotnega programa.

Program zaenkrat ni posebno zahteven glede računalnika in po tej lastnosti sledi svojega predhodnika iz DOS-ovega okolja. Priporoča 4 MB RAM-a (delovnega pomnilnika) in le tisto, kar je povprečno potrebno za delovanje okolja Windows. Prva verzija je zasedla na disku le 1,2 MB prostora, kar je za programe v okenskem okolju izjemno malo. Ko bo avtor program dodelal, se bo ta podatek gotovo bistveno spremenil (domnevamo, da bo potrebno vsaj trikrat več prostora na disku).

Program lahko naložimo na isto mesto, kjer že imamo DOS-ovo različico, vendar tega ne bi priporočil - torej ga raje postavimo drugam. Da ne bo kakšne škode na podatkih, raje uporabljamo vzporedno kopijo podatkov! Kopiranje programa na disk je izjemno preprosto. Celo Windowsov ni treba pognati. Za nestrpne - pogledjmo glavno menijsko vrstico ob začetku dela:

Med delom se, tako kot je to pri drugih programih, vsebina menijskih vrstic ali pa vsebina zavesnih menijev pod posameznimi ukazi, spreminja glede na

vsebino trenutnega opravila. Pod posameznimi ukazi iz menija na gornji sliki najdemo zaenkrat tele možnosti:

- FILE: odpiranje seznama podatkovnih zbirk, odpiranje izbrane podatkovne zbirke, statistika izbrane zbirke (število oseb, porok, krajev ipd. v zbirki), backup (varnostno kopiranje), pretvarjanje podatkov iz DOS-a v windows-e in obratno, nastavitve tiskalnika, import-export podatkov, opcije (podobna vsebina nastavitvev kot pri DOS-ovi verziji - toda dosti manj obsežna, saj velja velik del nastavitvev iz osnovnega okolja windows).
- EDIT: maska za vnos podatkov, urejanje (spreminjanje), iskanje, hitro preskakovanje med vsemi osebami, ki so na zaslono prikazane - po rodu vodoravno in navpično. Med osebami na zaslono preprosto preskakujemo s klikom miške.
- DESCENDANT: 5 poročil o potomcih
- ANCESTOR: 5 poročil o prednikih
- LISTS: seznam (abecedni, številčni...)
- OTHER: skupinski list
- HELP: pomoč in informacije o registraciji pri avtorju, o samem programu...

Kaj čaka slovenske uporabnike! Načeloma lahko dosedanje podatke iz DOS-ove verzije uporabimo neposredno, brez posebnih posegov, toda to je le 'načeloma', saj je potrebnih nekaj ročnih posegov. V vsakem primeru je treba polje za spol spremeniti iz 'ž' v 'F' in tako bo ostalo, dokler program ne bo preveden v slovenščino. Tisti, ki so podatke vnašali pod kodno tabelo 437 morajo popraviti še šumnike (zaenkrat še ne vem, kako bi to avtomatizirali). Podatki, ki so bili vneseni pod kodno tabelo 852, težav s šumniki ne bodo imeli.

Kaj lahko pri prvem 'osnutku' BK5 za okna pohvalimo! Na vidiku (na pogled, na videz, na obzorju!) je zelo pregleden in za uporabnika lahek program (poznati bo treba le okolje oken). Dosedanji uporabnik se bo v novem programu zelo hitro znašel - nekoliko več dela bodo imeli tisti, ki oken še nikoli niso uporabljali. Programa pod okni se bo lažje naučiti kot tistega pod DOS-om, delo s podatki, poročili in izpisi bo lažje, hitreje in bolj prilagojeno našim posebnim oblikovnim željam. Večina poročil in izpisov ima predpogled (preview) tako, da si vnaprej ogledamo, kaj bo na papirju. Še več: ta predpogled lahko povečujemo oz. zmanjšujemo (zoom). Pred izpisom pogledamo na statistiko izpisa, kjer

vidimo, koliko strani papirja bomo porabili. Če se nam zdi izpis preobsežen, preprosto zmanjšamo črke, okvirje ali posežemo v nastavitve tiskalnika/papirja.

Okenska različica BK5 bo sprejemala vse formate slik in ne le PCX obliko! To, in pa samo grafično okolje windows, bo še bolj spodbudilo vključevanje slik in drugih grafičnih elementov v rodoslovne prikaze. In končno, za urejanje besedil, ki jih dodamo k posameznim osebam ali k drugim podatkom, ne bo več nerodnih omejitev iz DOS-ove verzije: uporabili bomo lahko katerikoli urejevalnik besedil, ki ga poznamo. Program že predvideva izbiro Worda za Windowse, WordPerfecta, AmiProja, Win-Notepada ali pa urejevalnik, ki ga bo vseboval sam program BKWIN.

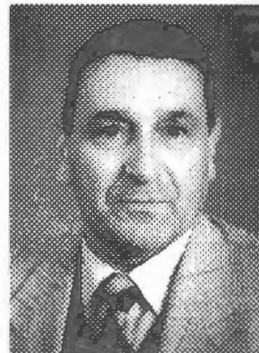
Nekaj kritičnih: veliko najosnovnejših stvari v programu še manjka (deli programa še niso dokončani oz. le nakazani). Nekatere akcije oz. izpisi so se pokazali še nekoliko nestabilni in nepredvidljivi. Avtor je premalo mislil na neameriške uporabnike (uporablja le inče, ni formata datuma v pogosti evropski obliki 'dd.mm.letó'). Verjetno bo to dodal kasneje. Po mojem mnenju bo trajalo še vsaj pol leta, da bo okenska verzija dosegla večino zmogljivosti DOS-ove verzije; verzija, sposobna za prevajanje pa bo dosegljiva predvidoma šele po januarju 1996.

Kaj priporočamo uporabnikom!

Brother's Keeper pod okni je perspektiven program, predvidene so že nastavitve za Windowse'95. Dosedanji rodoslovni podatki so združljivi z novim programom. Mnogi uporabljeni izrazi so v novi različici enaki kot v DOS-ovem programu. Poročila so v končni obliki precej podobna prejšnjim (razen pri novih dodanih poročilih), seveda pa okensko okolje omogoča bistveno boljše in prilagodljivejše izdelke. Predlagamo, da okensko različico uporabljate **vzporedno** z DOS-ovo. Kako boste uporabljali rodoslovne podatke, je odvisno od količine vnosov - manjše število novih podatkov lahko vnašate vzporedno v oba programa hkrati, večje količine podatkov pa pretvarjate (konvertirajte) kot celotno zbirko. Vzporedna uporaba okenske različice BK5 vam bo omogočila, da se jo boste neopazno, postopno priučili, mimogrede pa boste izrabili nekatere atraktivnejše možnosti, ki jih dosedanji BK5 ni nudil - velja zlasti za izpise. Žal bo na izpisih tudi nekaj angleških besed, saj program še ni preveden v slovenščino.

Na naših rednih mesečnih srečanjih bomo vedno imeli kakšno disketo z najnovejšo različico - zainteresirani jo bodo dobili brezplačno.

Kaj delamo

LOJZE KOBİ

Kaj neki delamo! Ukvarjamo se z rodoslovjem in to po dolgem in počez. Vsakdo začne pri svojem očetu, preskoči na deda, pradedu, prapradedu, nato ga zanima še babica, njen oče in njegov oče. Za čuda nas babičina mati zanima samo še obrobno, njen oče še manj, njena mati pa je že sled sence zarje... Ko je to pod streho se zbudi radovednost: kaj pa so bili njihovi bratje in sestre in zberemo nekaj podatkov tudi vstran od glavne linije. Vsak od teh je večinoma imel tudi svojo družino, otroke in starše pa prastarše. Vendar je to že preveč.

Če bi hotel vse to zajeti in spraviti na papir, bi nastala precejšnja stiska in nered. Zato to opustimo in se osredotočimo na naše krvno sorodstvo, to so direktni predniki in direktni potomci, saj je teh že veliko in dovolj ter zahtevajo precej truda, da jih obvladamo.

Pa glej ga šmenta, pojavi se računalnik in dober program 'Brother's keeper 5', ki ga množica nastopajočih ter njihove vsemogoče medsebojne povezave: zakon z mnogo otroci, deklicami in dečki, njihove nadaljnje kombinacije z novimi partnerji, vdovstvo, drugi ali celo tretji zakon, ločitev, drugi zakon prvega partnerja, morda celo z vdovcem z vstopajočimi njegovimi družinskimi člani iz prvega zakona, čezplotni nasledniki in njihove medsebojne povezave, poroke med bratranci, stricev z nečakinjami itd. prav nič ne utrujajo in prav nič ne zmanjšajo preglednosti nad njimi. Podatki o njih prihajajo sami v družinskih razgovorih. Včasih postane vse to tako zapleteno, da je to najbolje vnesti v program, kot temu rečemo, v resnici vnašamo v računalniško zbirko podatkov in potem je vse mnogo jasnejše, preglednejše, nas spominsko ne obremenjuje, vsak hip je dostopno. Tudi drugim lahko vse podatke posredujemo s pregledovanjem na računalniku samem, s celotnimi ali delnimi kopijami datotek ali pa z vseh vrst iztiskanimi prikazi in poročili.

Zgodi se, da ima nekdo od vse te pisane množice zelo zanimivo življenjsko zgodbo, ki bi jo bilo škoda pozabiti. Tudi to sprejme naš računalnik v poljubnem obsegu, brez naveličanega obraza zaradi dodatne obremenitve, zgodbo spravi na svojo podstreho za 'vse večne čase' in je vsak hip na razpolago. Točno tudi ve, komu katera zgodba pripada. Zgodbo lahko vedno popravimo, podaljšamo,

dopolnimo, vse po želji. Če pa je tako delikatna, da bi je ne povedali vsakomur, računalniku tudi naročimo, naj jo diskretno shrani, da ne bo vsakomur dostopna in na ogled.

No, potem je razumljivo, ko se nekomu vse to lepo po vrsti primeri, in če je tudi sam dovolj motiviran iz neznanih razlogov, kajti večkrat smo rodovnikarji med seboj ugotavljali, da morda le vsakega stotega od naših bližnjih te sorodniške manjše zanimajo in privlačijo, da potem prenekateri od teh 'ta zagiftanih' ne ve, zakaj bi pravzaprav nekje odnehal, bodisi pri svojih pradedih ali naslednikih, torej ostal samo pri svojih krvnih sorodnikih, saj ga prav nič ne obremenjuje in ne moti, če čarobno mrežo medsebojnih človeških povezav zabeleži in jo dopusti razširiti na vse dosegljive podatke.

Pri tem razmišljanju postane namreč še posebej očitno, da so vse človeške vezi od pamtiveka sem spletene samo na dveh odnosih:

1. starš - otrok in
2. mož - žena

Pri tem seveda ni važno za rodoslovje, ali sta mož in žena vezana z veljavnim zakonom po posvetnih ali verskih pravilih. Na teh dveh vezeh temelji vsa romantika, tragika, sreča, nesreča, ljubezen, ljubosumje in celo materjalno blagostanje in siromaštvo mož, žena in otrok vesoljnega človeškega rodu.

Prva vez, to je odnos otrok - starš, je prava krvna vez, to so torej krvni sorodniki. Druga vez, to je odnos mož - žena, pa v prvi vrsti ni krvnosorodniška vez. To postane šele posredno, če se iz te vezi porodi otrok. V normalnem primeru pa mož ni krvni sorodnik svoje žene, toliko manj je sorodnik njenih sorodnikov, otrok iz njunega zakona pa to seveda je. Te povezave ne štejejo v krvno sorodstvo, temveč v svaštvo. S poroko torej nastajajo svaštvena sorodstvena razmerja.

Čim se torej odločimo, da pri današnjih tehničnih možnostih, ki jih nudi računalnik, zbiramo in vnašamo tudi podatke iz svaštvenih vezi, pravzaprav ne vemo, kje bi naredili mejo in odnehali.

Tako se je zgodilo meni. Zaradi zelo obširne družine, ki je v preteklih stoletjih nastala zaradi številnih otrok, ki so uspeli preživeti in se dalje razplajati, je nastal zelo obsežen rodovnik. Tega je v delu družin po Pollakovi in nekaterih drugih močnejših vejah zbral in uredil Peter Hawlina, s katerim sva kmalu ugotovila, da sva si daljna krvna sorodnika in sem ta del rodovnika tudi od njega prevzel, takrat s 3092 osebami in 1090 porokami. Družina Pollak, po poreklu iz Tržiča

je močno razvejana in se nadalje povezuje s tržiškimi in drugimi družinami, kot so Mally, Ahačič, Globočnik, Deu, Dobrin, Erlach, Majer, Mayr, Jalen, Jelovšek, Mazoll, Megler, Miličič, Polc, Remec, Roeger, Suhadolc, Tiffner in mnogimi drugimi. Dalje pa se npr. družina Remec povezuje z družinami Čuzelj, Homan, Sušnik, Levičnik, Košak, Juvan, Krenner, Lapajne itd. Vse te družine se seveda veajajo še naprej in vključujejo nove in nove sorodstvene sklope.

Tej osnovni datoteki sem nato dodajal svoje sorodnike, teh je bilo zbranih že precej prek 1000. Pridružile so se med drugim družine: Otoničar, Steržaj, Žagar, Zupan, Žitnik, Črdina, Čokl in druge.

Ker se iz zgoraj navedenih razlogov nisem strogo omejil samo na krvno sorodstvo, sem tej osnovi dodal še obširen rodovnik bratrančeve žene, s katerim se je, zopet po njeni ženski liniji, torej ne po krvnem sorodstvu, ampak po svaštvu, pridružil še rodovnik družin Rudež, Kosler, Krisper, Luckmann, Mayer, Stare, Tavčar, Zorc, Zorman, Mühleisen, Obreza, Seemann, Čalle itd.

Zbirka se je širila in danes vsebuje prek 8.000 oseb in prek 2.700 porok. Po pregledu starejših generacij v tej zbirki, se je razkrilo še marsikatero zanimivo sorodstvo iz preteklih stoletij in še druge zanimivosti. Npr. prek družine Jelovšek so se pridružile družine Verbič, Adamič (pisatelj in skladatelj), Arze, Gollmayer, Scheuchenstuhl (kamor se je poročila tudi Primicova Julija), Oblak, Janc, Pirc, Knaflič, Borštnik, Milavc, Šerko, Pogačnik, Diehl, Podkrajšek, Tomšič, Žnideršič (znan po znamenitem čebeljem panju), Maister (general), Tršar (kipar), Knez, Rant, Kersnik (pisatelj), itd., itd.

Iz te množice pa kar silijo še številne druge zanimivosti. Po možnosti dobi vsaka oseba, če je kaj znanega o njej, še svojo zgodbo in lahko mi verjamete, da so to zgodbe vseh vrst: tragične, vesele, uspešne, neuspešne, poklici pa od škofov do zločincev.

Ena izmed zelo zanimivih oseb, čeprav ne vemo ravno veliko o njej, je bil Štefan Mazoll (ok. 1540), posestnik kovačij iz Kroke, eden od 'semenjakov' poslovno in podjetniško uspešnih družin, ki so sicer izgubile priimek zaradi postopnega izgubljanja moških potomcev; pač pa so se po ženski liniji nasledniki tega velikega 'semenjaka' razsejali po mnogih družinah z drugimi priimki, zlasti poslovnih in podjetniških profilov, kot npr.: Plavc, Luckmann, Pollak, Krisper, Tiffner, Mally, Smolej, Wenger, Müller, Hawlina, Ahačič, Dobrin, Bouvier, Kosler, Ferrari itd.

Drugi 'semenjak', ki je zapustil za seboj zelo številne in včasih zelo pomembne potomce, je Paul Jelovšek (ok. 1400) iz Vrhnike. Od te družine je ohranjena

precej obsežna in zanimiva pisna zapuščina, ki izpričuje najbrž edinstven podatek za našo okolico: družina je namreč neprekinjeno prek 500 let posedovala posestveni del 'Hrušovca' na Vrhniku, prav do komunistične nacionalizacije po vojni.

Vzporedno s to zbirko 8000 oseb, rečem ji kar 'veliki rodovnik' pa so nastajali še drugi sklopi samostojnih rodovnikov, ki imajo precej možnosti, da se zlijejo z 'velikim rodovnikom' takoj, ko se bo našel vezni člen po krvnem ali svaštvnem sorodstvu.

Tako še čakajo na povezavo včasih dokaj obsežni rodovniki družin Prešeren, Cankar, Lipovšek, Mantuani, Prijatelj, Jeraj, Škerjanc, Vovk, Velikonja itd. Če analiziramo tako zbrane rodovnike, ugotovimo, da se v skupini družin kulturnikov pojavlja več pisateljev, pesnikov, glasbenikov, slikarjev in duhovnikov, kot v drugih skupinah družin.

V skupini naših meščanskih družin se v prejšnjih dveh stoletjih pojavi več aristokratov, kar se da razložiti analogno ugotovitvam avstrijskih genealogov, ki jih je navedel univ. prof. dr. Othmar Pickl v predavanju: 'Bogate štajerske trgovske rodovine 15. in 16. stoletja', ob priliki 45. Kongresa nemških genealogov, v Gradcu od 17. do 20.9.1993 leta. Povezovanje meščanskih družin s plemiškimi namreč pojasnjuje takole. Meščanstvo je v tem času začelo bogateti z različnimi trgovskimi in proizvodnimi dejavnostmi, medtem ko je plemstvo s svojo veliko zemljiško posestjo začelo siromašiti. Na drugi strani pa je bila politična moč, zaradi fevdalne strukture oblasti, še vedno v rokah plemičev. Ker je podjetniški sloj, torej bogato meščanstvo, često potreboval politično oporo, plemstvo pa finančno pomoč pri vzdrževanju svoje zemljiške posesti in gradov, je prihajalo vedno bolj do družinskega povezovanja med obema slojema. Prelamljala so se pravila 'primernega rodu' zaradi ekonomskih koristi, ki so jih take zveze prinašale obema slojema. V ostali Avstriji se je ta proces začel že preje, pri nas pa s stoletno zamudo, kakor se zdi.

Zanimivo je med drugim, da je v 'Velikem rodovniku' navedena tudi žena iz morganatskega zakona Erzherzoga Johanna Habsburškega, Ana Plochl, ki izvira po materini strani iz družine Jelovšek iz Vrhnike. Ta družina je že zgoraj omenjena, njen rodovnik sega vse do leta 1400. Naj tu omenim, da je to najstarejši rodovnik, ki smo ga do sedaj uspeli dobiti. Tako bi po zgoraj navedenem svaštvnem principu, če bi ga dosledno upoštevali, lahko priključili v 'Veliki rodovnik' tudi ves Habsburški rodovnik in z njim rodovnike vseh plemiških hiš Evrope, ker so vsi ti med seboj 'požlahtani', kar pa seveda res presega že vse meje.

Ko se v družbi pogovarjamo o tako obsežnih rodovnikih, ki segajo eden v drugega, se marsikdo posplošujoče izmakne iz te obširne materije, ki se mu zaradi navidezne kompliciranosti zdi neobvladljiva, z omalovažujočo frazo: 'Po Adamu in Evi smo tako ali tako vsi v sorodu!' To je že res, samo tisti malodušnež ne ve naštetih niti prvih petih generacij v tej smeri. S pomočjo računalnika pa ni težko povezovati vso to množico nastopajočih v kapljici vesoljne populacije. Tako imamo na marsikatero vprašanje čisto konkreten odgovor brez pobega v posploševalne omalovažujoče izjave te vrste.

Lahko mi verjame, da so vse našete in druge nenaštete družine, ki so že zbrane v ta veliki orkester, predvsem iz našega zemljepisnega okolja, raztresene zares po vsem svetu. Tu pač ne bom našteval vseh kontinentov in mest, ki so znani iz zemljepisa:

Vredno se mi zdi opozoriti, da se v tej družbi lepo družinsko ujemajo med seboj ljudje najrazličnejših narodnosti in jezikov, zlasti vseh evropskih, pa tudi nekaj azijskih, južnoameriških itd., je med njimi. Nadalje so tu tudi ljudje vseh možnih svetovnih nazorov in politične opredeljenosti, od skrajno črnih do škrlatno rdečih, ki tudi živijo v družinskem sožitju. Da ne govorimo seveda o vseh mogočih poklicih, premoženjskem poreklu, starostnih kombinacijah in vseh drugih različicah. Skratka pluralna družba, kot le kaj...

*In vse to migoli in gomazi,
naprej in naprej se spletajo vezi
do konca dni!*

To spominja na Župančičevo 'Prebujenje':

*.... Tam krožijo sonca in merijo čas,
večno mirna,
brezobzirna, noč in dan teko preko nas.
Mi pa pod njimi se bijemo, vijemo,
sijemo, gasnemo,
škodimo, hasnimo,
v kupe medu in otrova si lijemo,
prostor vesoljni z željami prepletamo,
večnost v trenutek begotni ugnemo,
z duhom za zadnjimi zvezdami grabimo,
grozo izzivamo, v dušo jo vabimo, vriskamo, jočemo -
HOČEMO, HOČEMO...*

Kaj delajo

POKRAJINSKI ARHIV V MARIBORU

Tomaž Pisanski

V pokrajinskem arhivu v Mariboru so pred kratkim začeli postavljati na internetu zanimivo predstavitev arhivov v Sloveniji. O njej smo pisali v prejšnji številki biltena. Kot smo obljubili, tokrat predstavljamo seznam osebnih virov. Zaradi obilice podatkov iz tekoče raziskave, ki jo vodi dr. Peter Pavel Klasinc, objavljamo le priimke od A - K. Vsakdo, ki ima dostop do WWW lahko najde omenjeno predstavitev z vsemi podatki na naslovu:

<http://www.pokarh-mb.si/home.html>

Za nas so predvsem pomembni arhivi, ki hranijo podatke o rodbinah in posameznikih. Zanje bomo uporabljali naslednjo legendo:

AS = Archives of the Republic of Slovenia, 61000 Ljubljana, Zvezdarska 1
 HA = The Historical archives of Ljubljana, 61000 Ljubljana, Mestni trg 27
 AK = The Regional archives of Koper, 66000 Koper, Čoriška 6
 AM = The Regional archives of Maribor, 62000 Maribor, Glavni trg 7
 AC = The Historical archives of Celje, 63000 Celje, Trg svobode 10
 AČ = The Regional archives of Nova Gorica, 65000 Nova Gorica
 AP = The Historical archives in Ptuj, 62250 Ptuj, Muzejski trg 1

Osebni viri A - K

A

ADAMIČ ERNEST - Ljubljana	AS
ADAMIČ LUIS - Združene države Amerike	AS
AHAČIČ MIMI - Tržič	HA
AHTIK JOSIP - Koper, Maribor	AK
AJLEC dr. LEOPOLD - Maribor	AS
AMBROŽIČ LADO - Idrija	HA
APIH JOSIP - Dunaj	AM

ARNEJC IVAN - Maribor - Ljubljana	AM
AŠKERC ANTON - Ljubljana, Maribor	AS, HA, AM
AVSENEK IVAN - Ljubljana	AS
AŽMAN JOŽE - Nomelj	AS

B

dr. BABNIK JANKO - Ljubljana	HA
BABNIK JANKO - Dunaj	AM
BABNIK JOŽEF	AS
BAJC dr. AČO IN MILAN	AČ
BAJUK MARKO - Ljubljana	AS
BALANTIČ FRANCE - Ljubljana	AS
BALDINI GIOVANNI ANTONIO - Koper	AK
BAMBIČ MILKO - Ljubljana	AS
BARAČA FRIDERIK - Trebnje	AS
BARAČA SREČKO - Novo mesto	AS
BARAN IVANKA	AM
BARBO DANIEL - Ljubljana	HA
BARK - FRANKO, Maribor - Maribor	AM
BAŠ FRANJO - Maribor	AM
BAUKART JAN - Maribor	AM
BAUMGARTNER EČON - Maribor	AM
BELEC ANTON - Šentvid	AS
BENEDIČIČ ŠTEFAN - Sopotnica	HA
BERKS HUČO - Blagovna pri Celju	AM
BERNARD MIRKO - Maribor	AM
BERNIK ALOJZIJA - Škofja Loka	HA
BESEZNY dr. EMIL - Schachshausen	AS
BEVK FRANCE - Ljubljana	AS
BINTER ANTON - Kamnik	HA
BIZJAK BALDOMIR - Kranj	HA
BLAZNIK PAVLE - Škofja Loka	HA
BLEIWEIS dr. JANEZ - Ljubljana	AS, HA, AM
BLOUDEK ing. STANKO - Idrija	HA
BLÜMEL MATIJA (MEŠAN) - Rečica pri Bledu	HA
BOEZIO LENART - Čornja Radgona	AM
BOROVNJAK JOŽEF - Cankova	AM
BOSTELE MIHAEL - Ljubljana	HA

BOŽIČ ANTON - Radoslavci pri Ljutomeru	AM
BOŽIČ LADO - Idrija	HA
BRECELJNIK IVAN - Dolina pri Trstu	AS
BREJC TOMO - Ljubljana	AS
BURDYCH EVĀEN - Škofja Loka	HA
BURĀAR JOSIP - Kranj	HA
BURĀHARDT JOHANN - Metlika	HA

C

CAF OROSLAV - Fram, Ptuj	AM
CALDANA PETRONIO - Piran	AK
CANKAR IVAN - Ljubljana	AS
CANKAR dr. IZIDOR - Ljubljana	AS
CARSTANJER HELMUT	AM
CHRAIBERG (CHRAIGER) J. N.	AS
CHROBATH BENVENUT (ĀAŠPER) - Ljubljana	AS
COBELJ ŠTEFKA - Ptuj	AM
COLLORIG CARLA - Koper	AK
COLOMBANI HORATIO - Piran	AK
COSTA dr. ETBIN HENRIK - Ljubljana	AS
COSTA dr. HENRIK - Ljubljana	AS
CVIRN FRANC - Maribor	AM

Ā

ĀERNE OSKAR	AS
ĀRNOLOĀAR KONRAD - Šmarje-Sap	AS
ĀUDEN JOSIP - Jesenice	AS
ĀUFAR TONE - Jesenice, Ljubljana	AS

D

DAJNKO PETER - Velika Nedelja	AM
DANILOVA AVĀUSTA - Ljubljana	HA
DEBELJAK dr. ANTON - Ljubljana	AS
DEBELJAK dr. TINE - Ljubljana	AS
DEBELJAK VERA roj. REMEC - Ljubljana	AS
DEBEVEC dr. JOŽEF - Ljubljana	AS
DEĀKO IVAN	AC
DEMŠAR ALEŠ - Škofja Loka	HA

DEVETAK ing. BOJAN - Ljubljana	AS
DEŽMAN KAREL - Ljubljana	AS
DIACCI ALOJZ	AS
DIJAK ANTON	AM
DIMITZ AVTUST - Ljubljana	AS
DODIĀ - MOZETIĀ DOSTANA	AG
DOLENC KAREL - ŹELEZNIKI	HA
DOLINAR dr. JURIJ - Dunaj	AS
DOMINKUŠ ANDREJ	AM
DOMINKUŠ FERDINAND - Maribor	AM
DORNIK IVAN - Maribor	AM
DRAŠKOVIĀ JANKO - Zagreb	AM
DRÜNER dr. OTTO - Ljubljana	AS
DRUŠKOVIĀ	AS
DRUZOVIĀ HINKO - Maribor	AM

E

EINSPIELER TOMAŽ - Ljubljana	AS
------------------------------	----

F

FABJANĀIĀ VLADISLAV - Ljubljana	HA
FAĀANELI ANTON	AS
FATUR LEA - Ljubljana	AS
FERJAN IVAN	AS
FEUŠ FRANC - Maribor	AM
FILIPĀIĀ FRANC - Maribor	AM
FISCHER ing. FRANJO - Ljubljana	AS
FIŠER BLAŽ - Dunaj	AM
FLEGERIĀ BOŽIDAR - Vodranci pri Ormožu	AM
FLIS SLAVKO - Škofja Loka	HA
FLORIANTSCHITSCH	
DE GRIENFELD IVAN DIZMA - Ljubljana	AS
FLUCHER JANEZ - MaleĀnik	AM
FOJKAR TOMAŽ-FRANKO-B. - Škofja Loka	HA
FON FRANC	AS
FRAĀIACOMO NICOLO - Piran	AK
FREYER HENRIK - Ljubljana	AS
FRIDLCH FRANC - sv. Andraž v Labodski dolini	AM

FRISCHAUF JANEZ - Gradec AM
 FRELICH MATEVŽ - Stara Loka HA

G

GABRIJELČIČ FRANC AG
 GAJŠEK SIMON - Maribor AM
 GALLE MARIJA - Ljubljana AS
 GAMBINI PIERANTONIO - Koper AK
 GARIBOLLI OTTO AM
 GÄRTNER VIKTOR - Ljubljana AS
 GAŠPERIN JERNEJ - Škofja Loka HA
 GAŠPERIČ FRANC - Jesenice, Železniki AS
 GERBIČ FRAN - Cerknica HA
 GERM JOSIP - Novo mesto HA
 GIRSMAYER JOHAN AM
 GLAESSENER JURIJ - Ljubljana AS
 GLASER KAREL - Trst, Hoče AM
 GLASER MARKO - Malečnik AM
 GLAVAR PETER PAVEL - Komenda AS
 GLAZER ALENKA - Ruše AM
 GLAZER JANKO - Maribor AM
 GLOBOČNIK FELICIJAN - Griže AM
 GODEC ANTON - Limbuš AM
 GODEC TOMAŽ - Bohinjska Bistrica HA
 GOLLMAYER MIHAEL - Goriče AS
 GORIČAR MAKS - Šoštanj AM
 GORŠIČ FRANCE - Ljubljana HA
 GRAF dr. SIGMUND - Ljubljana AS
 GRAHEK JOSIP - Gradec AM
 GRAHOVAR SIMON TADEJ - Ljubljana AS
 GRASELLI PETER - Ljubljana HA
 GREČOREC LAVOSLAV - Maribor, Strmec AM
 GREČORIČ JOŽE - Novo mesto HA
 GRGIČ VINKO - Jesenice HA
 GROBELNIK LUDVIK - Maribor AM
 GRUBER AVGUSTIN - Ljubljana, Salzburg AS
 GRUBER GABRIJEL - Ljubljana AS
 GRUDEN - Trst AS

QUADAGNINI ANTONIJA - Ljubljana AS
 GUSTINČIČ ing. DRAGOTIN - Ljubljana AS
 GUTTMAN IVAN - Ljubljana HA
 GUZEJ IGOR - Škofja Loka HA

H

HABE FRANC IN JOSIP - Goče AG
 HACIN dr. LOVRO - Ljubljana AS
 HAFNER ANA - Škofja Loka HA
 HAFNER ANTON - Škofja Loka HA
 HAFNER ANĀELA - Kranj AS
 HAFNIK JOŽEF - Tabor AM
 HAFNER FERDO AM
 HASELBÖCK FRANZ AM
 HAŠNIK JOŽEF - Tabor AM
 HEFFLER FERDO AM
 HEINRICHER FRANC - Selca HA
 HERČ LOVRO - Središče, Limbuš AM
 HERIBERT SAMUDA - Maribor AM
 HERMAN MIHAEL - Gradec AM
 HERMANN PAVEL AS
 HITI MATIJA - Dob pri Domžalah HA
 HITZINGER PETER - Ljubljana AS
 HLADNIK FRANC - Ljubljana AS
 HOFFMAN NIKOLAJ - Ljubljana AS
 HOHENWART BARON FRANC - Ljubljana AS
 HOHENWART
     BARON SIGMUND - Dunaj, Reka, Trident AS
 HOLC FRANC - Juršinci AP
 HREN ANTON - Maribor AM
 HREN JOŽEF - Cerknica AS
 HRIBAR KORINSKI ANTON - Zali Log HA
 HROVAT ANTON - Boštanj AS
 HUBMAYER MIROSLAV - Ljubljana HA

I

ILAUNIČ OŽBALT - Lenart v Slovenskih Goricah AM
 ILIJA ALOJZ - Ljubljana AS

IPAVIC KAREL - Maribor AM
 IPAVIC JOSIP - Maribor AM
 IVANC ADOLF - Sodražica HA

J

JAGODIC ANTON AS
 JAGODIC dr. JOŽE AS
 JAGROVIČ ADOLF - Maribor AM
 JAKIN ANĀEL IN FRANĀ - Solkan AĀ
 JANĀIĀAJ FRANĀ - Ljubljana AS
 JANKOVIĀ FRAN - Maribor AM
 JANEŽIĀ dr. KONRAD - Kamnik AS
 JANEŽIĀ dr. KONRAD - Volosko AS
 JANŽEKOVIĀ JOŽEF - Lenart v Slov. Āoricah AM
 JANŽEKOVIĀ LAVRENCIJ - Veržej AM
 JANŽEKOVIĀ VID - SveĀina AM
 JAPELJ JURIJ - Ljubljana AS
 JARH FRANĀ - Maribor AM
 JELLOUSCHEK ANTON - Ljubljana AS
 JENKO JOŽE - Ljubljana HA
 JENKO MIHA - Ljubljana HA
 JENKO PETER AS
 JERIŠA FRAN - Ljubljana AS
 JEROVŠEK ANTON - Maribor AM
 JEŽ ALOJZ - TrziĀ HA
 JUĀ dr. STANKO - Ljubljana AS
 JUVANĀIĀ FRANĀ - Vojnik AM

K

KANSKY EVĀEN - Ljubljana HA
 KARINGER JOŽEF - Ljubljana AS
 KARLIN JURIJ - Sorica HA
 KASTELIC MIHA - Ljubljana AS
 KAVĀIĀ ANTON - Ljubljana AS
 KAVĀIĀ FRAN NIKO - Škofja Loka - Ljubljana HA
 KERMAUNER dr. DUŠAN - Ljubljana AS
 KHAM ing. LADO - Ljubljana AS
 KIRŠMAJER JAKOB - RateĀe AS

KISSLINGER JURE AC
 KLANĀIĀ PETER - Šempeter pri Āorici AĀ
 KLANĀNIK dr. SIMON - Ljubljana AS
 KLEKL JOŽEF - Krajna AM
 KLENKA JOŽEF - Praga AS
 KLUN VINKO FERFERI - Ljubljana AS
 KMETIĀ LOJZE - Škofja Loka HA
 KNAFLIĀ RADOSLAV - Maribor AM
 KOBLAR ANTON - Ljubljana AS
 KOKAL IVAN - IMRE - Ravne na Koroškem AM
 KOLARIĀ JOSIP - Koprivnica AM
 KOMAC RADOSLAV - Ptuj AP
 KOMPARE JOSIP - Koper AK
 KÖNIĀ MAKS - Maribor AM
 KOPITAR JERNEJ - Dunaj AS
 KOPRIVEC MATIJA - Ljubljana AS
 KOPRIVNIK JANEZ - Maribor AM
 KOREN TOMAŽ - Stari trg pri Slovenjem Āradcu AM
 KOROŠEC ANTON - Kranj HA
 KOROŠEC ANTON - Beograd AM, AS
 KOROŠEC dr. ANTON AS
 KORYTKO EMIL - Ljubljana AS
 KORŽE MARIJA - Āmomelj AS
 dr. KOS FRANĀ - Selca nad Škofjo Loko HA
 KOSAR FRANĀ - Maribor AM
 KOŠIR ALOJZ - Medvode HA
 KOŠIR LOVRENC - Luša HA
 KOŠUTNIK KARL - Ljubljana HA
 KOVAĀIĀ ALOJZ - Maribor AM
 KOVAĀIĀ FRANĀ - Maribor AM
 KOVAĀIĀ EMANUEL JOSIP - Trst AS
 KOZAK JOŽE - Ljubljana HA
 KOZINA JURIJ - Ljubljana AS
 KOZINA MARJAN - Novo mesto HA
 KOŽELJ VIDA AS
 KRAINZ LEOPOLD - MARTIN AS
 KRAJEC JANEZ - Novo mesto HA
 KRAJNC VIKTOR - Āradec AM
 KRAMAR FRIDERIK - Škofja Loka HA

KRAMBERČER IVAN - Negova	AM
KRANJC MARA - Maribor	AM
KRAŠOVEC IVANA - Črnhovo	HA
KRAUTH	AS
KREČAR JANKO - Ljubljana	AS
KREJČI VILJEM - Ljubljana	HA
KREK dr. MIHA - Ljubljana	AS
KREMPL ANTON - Ptuj, Bučkovci	AM
KREMPL FRANC - Ormož	AM
KRENER VINCENC	AS
KRISTAN ANDREJ - Tržič	HA
KRIŽANIČ IVAN - Maribor	AM
KRIŽMAN ANDREJ - Ljubljana	AS
KRONOVŠEK IVAN - Ljubljana	AS
KRUŠIČ IVAN - Otiški vrh - Dobovec pri Rogatcu	AM
KRYL BOŽIDAR - Ljutomer	AM
KUHAR ŠTEFAN	AS
KUKOVEC VEKOSLAV - Maribor, Celje	AM
KUNSTEL IN ZALAR - Vrhnika	HA
KUNŠIČ IVAN - Dunaj, Ljubljana, Praga	AS
KURALT SLAVICA por. ZINAVER - Ljubljana	AM
KÜRBISCH FRIDERIK - Maribor	AS
KVAS KOLOMAN - Čradec	AM

HELMOVA RODOSLOVNA DELAVNICA

Tomaž Pisanski

Med rodoslovci na internetu je eno najbolj znanih mest Helmova rodoslovna delavnica:

Helm's Genealogy Toolbox

Namen delavnice je spremljati vse novosti na internetu, ki zadevajo rodoslovje, klasificirati rodoslovne predstavitve in v urejeni obliki ponuditi kazalce nanje. V eni od prihodnjih števil si bomo poglobljevali glavno stran Helmove rodoslovne delavnice in spoznali strukturo te sorazmerno velike podatkovne zbirke. Neučakani bralci, ki imajo dostop do interneta (www), si jo lahko ogledajo na naslovu:

<http://aries.uihr.uiuc.edu/helm/genealogy.html>

Tu pa prikazujemo le en pogled na delavnico. Eden od ključev, ki ga uporablja delavnica, je namreč prostorska (zemljepisna) delitev virov. Ogledali si bomo le nekaj statističnih podatkov o njej. Avtor, Matthew Helm jo je zelo dobro organiziral. Oglejmo si, kako lahko razvrstimo kazalce v njej.

(Zaporedna številka, Naslov, Število kazalcev)

1. Splošno: 1
2. ZDA: 109
3. Avstralija: 3
4. Baski: 1
5. Belgija: 2
6. Kanada: 14
7. Češka: 4
8. Danska: 2
9. Nizozemska: 5
10. Finska: 3
11. Nemčija: 7

12. Islandija: 1
 13. Irska: (glej pod Velika Britanija in Irska)
 14. Italija: 4
 15. Židje: 4
 16. Mehičani: 1
 17. Nova Zelandija: 1
 18. Norveška: 5
 19. Poljska: 2
 20. Rusija: 2
 21. Slovenija: 3
 22. Južna Afrika: 1
 23. Švedska: 3
 24. Švica: 3
 25. Velika Britanija in Irska: 20

Med 25. naslovi je Slovenija s tremi kazalci sorazmerno dobro zastopana. Razvidno pa je, da je težišče dogajanja v računalniškem rodoslovju brez dvoma v ZDA.

Rast - raziskovalni stiki

Ta rubrika je namenjena najrazličnejšim poizvedbam. V izmenjavi izkušenj in iskanju morebitnih skupnih področij raziskovanja je tudi mogoče pričakovati največ koristi od društva. Zato menim, da te možnosti ne izkoriščamo dovolj in vas pozivam, da preizkusite to važen pripomoček pri raziskovanju. Nekateri rodoslovni časopisi v tujini so polni takih poizvedb, nekateri pa so sploh namenjeni samo temu. Največji tovrstni 'katalog' je knjiga, ki ima naslov Genealogical Research Directory (GRD). Ta izhaja vsako leto in smo jo na naših srečanjih že predstavili. Zadnja vsebuje prek 135000 poizvedb, ki jih je poslalo prek 6500 raziskovalcev. Poizvedba je standardizirana in zgoščena. Po abecednem redu so razvrščeni vsi priimki, ki so predmet raziskav. Temu sledi bolj ali manj natančna časovna in krajevna kvalifikacija. Npr. PERUZZI, PRE 1800, ITL, 43712 ali POLLAK, ALL, WORLDWIDE, 43712 in podobno. PRE 1800 pomeni pred letom 1800, ITL je oznaka za Italijo, v drugem primeru je razumeti, da raziskovalec išče katerekoli informacije o ljudeh s priimkom Pollak, kadarkoli in kjerkoli. V obeh primerih je poizvedba 'podpisana' s številko raziskovalca, ki je v posebnem delu dopolnjena z naslovom. GRD ima še cel kup drugih, za rodoslovca zanimivih podatkov in oglasov. Za potrebe raziskav v ožji domovini so poizvedbe v svetovnem katalogu manj zanimive, niso pa zanemarljive. Morebitne podrobnejše informacije lahko dobite na naših srečanjih.

Omenjeni katalog je klasičen pripomoček s svojimi prednostmi in slabostmi. Omenjali smo že vse večjo uporabo računalniških omrežij. Te so zlasti uporabne za tiste, ki že sicer pri svojem delu uporabljajo računalnik. V tem okolju se poizvedbe največkrat opravljajo z objavljanim zgoščenih tipiziranih, mednarodno poznanih in izmenljivih zapisih osnovnih podatkov, ki so predmet raziskav. To so nam že znane mini tabele ali mednarodno Tiny Tafel. Tudi takih tabel bi lahko v tej rubriki objavljali več, ne le vsakič po eno. Po želji pa jih seveda lahko objavite tudi na internetu in s tem vržete trnek v svetovna morja, ne le v domači potok ali jezerce.

- Raziskujem družine BORDON, DOBRILA in TOPLAK.
 Jasna Toplak, Volkmerjeva 29, 62250 Ptuj.

V aprilski številki Dreves sem v sestavku *Nekaj vrstic iz rodovnikarske beležnice* opisal raziskovanje mojih prednikov po liniji stare matere,

družine Žitnik iz Rašce pri Velikih Laščah. Vemo, da je bilo v družini njenega očeta 10 ali celo 12 bratov, ki so se poženili na vse strani. Takrat sem uspel izslediti družine štirih, s kasnejšimi raziskavami pa še nadaljnjih treh, torej skupno sedmih bratov. Vseh še nisem do konca raziskal. Ostanjejo še trije ali pet s priimkom Žitnik. Za družino je značilno, da so bili vsi ponosni na sorodnika dr. Ignacija Žitnika, sina Johana Žitnika iz Zagradca ob Krki.

Če je komu znan kak Žitnik in v družini živi spomin na omenjenega dr. Ignacija, bi mu bil hvaležen za namig, ki bi mi pomagal pri iskanju stikov. Lojze Kobi, Sattnerjeva 7a, Ljubljana; tel. 061/1235840

- Spodnja tabela je bila že objavljena pred enim letom. Medtem je doživela nekaj dopolnitev, zato jo objavljam ponovno.

N Peter Hawlina

A Lipica 7

A Škofja Loka

A Slovenija

T +64 631030

D /IBM/

F Brother's Keeper 5.2

Z 52 Brother's Keeper MP

A000 1656:1983 AHAČIČ\Tržič/

A654 1755:1826 ARNOLD____/Česky Dub

B132 1860:1860 BAVDEK____/____

B625 1800:1825 BERGANT____/Dobrova!

D000 1740:1764 DEU\Tržič/Tržič

D500 1830:1830 DÜMM____/____

E524 1759:1759 ENGEL____/____

E640 1620:1716 ERLAH____/Tržič

G415 1750:1892 GLOBOČNIK____/____

G600 1830:1979 GORŠIČ\Šentjur/____

G650 1825:1849 GRUM____/Slape 17

G635 1790:1820 GÄRTNER____/Neuwelt

H450 1812:1994 HAWLINA\Turnov/Ljubljana

H616 1825:1825 HRIBAR____/____

H200 1790:1790 HUCKE\Nizozemska!/Nizozemska!

H352 1700:1726 HUDNIK\Šujica/Šujica

J500 1750:1784 JANEŽIČ____/Tržič

J620 1740:1929 JURISCH\Werchov/____

K452 1675:1793 KALIŠNIK\Tržič/Tržič

K600 1830:1955 KUŠAR____/Ljubljana

K520 1710:1710 KÖNIG____/____

M420 1600:1985 MALEJ____/Ljubljana

M400 1666:1796 MALLY\Tržič/

M650 1820:1963 MARENČIČ____/

M630 1846:1846 MAROUT\Vrhnika/Vrhnika

M240 1540:1683 MAZOLL

M200 1710:1731 MEIZ____/Tržič

N265 1830:1862 NIGRIN____/Ljubljana

P620 1793:1824 PEHARC\Tržič/Tržič

P620 1789:1985 PERUZZI____/Ljubljana

P362 1820:1820 PETERCA____/____

P420 1643:1768 POLC\Tržič/Tržič

P420 1575:1995 POLLAK\Tržič/Ljubljana

P623 1793:1793 PRIJATELJ____/____

P650 1715:1715 PRIMOŽIČ\Tržič/Tržič

R260 1681:1681 REKAR\Tržič/Tržič

R255 1760:1760 RESMAN____/____

R200 1835:1835 RUS____/____

S460 1682:1682 SCHILLER____/____

S450 1730:1755 SELAN____/Dobrova

S342 1795:1795 STOLLOWSKY\Woleschnitz/Woleschnitz

S342 1690:1987 SUHADOLC\Dobrova 22 (37), pri Mežnarju/____

S113 1830:1830 SVOBODA____/____

Š242 1835:1916 ŠKULJ____/Ljubljana

T622 1675:1720 THEUERSCHUCH\Tržič/Tržič

T520 1775:1775 THOMAS____/____

T160 1605:1641 TIFFER\Beljak/

T166 1585:1641 TIFFERER____/

V514 1790:1790 VAMPEL\Brezje 23, pri Koren/Brezje 23, pri Koren

W200 1750:1780 WUCK____/Tržič

Z150 1754:1754 ZUPAN____/____

W 26 Sep 1995□

Društvene zadebe

SLOVENSKO RODOSLOVNO DRUŠTVO

SRD je bilo ustanovljeno marca 1995, pred tem je približno eno leto delovalo kot Slovenski rodoslovni krožek. Je prostovoljno združenje ljubiteljskih raziskovalcev na področju rodoslovja. Povezovanje v društvu temelji na amaterskem delu. Namen društva je podpirati raziskave na področju rodoslovja in sorodnih področjih.

Člani se redno sestajamo na mesečnih srečanjih (vsak drugi torek v mesecu). Pred vsakim srečanjem izdamo bilten Drevesa, ki istočasno vabi na srečanje in vnaprej predstavi na srečanju obravnavano tematiko. Vsak mesec organiziramo poleg srečanja še vsaj po eno predavanje ali ogled.

Društvo si tudi prizadeva, da bi Slovenci zmanjšali zaostanek na področju rodoslovja v primerjavi z zahodnimi sosedi. V čimvečji meri želimo spremljati stanje v deželah, ki imajo na tem področju nekajdesetletno tradicijo, slediti njihovim vzorom in prevzemati njihove izkušnje.

Kot na skoraj vseh področjih sodobnega življenja je računalnik nepogrešljiv tudi v obsežnejših rodoslovnih raziskavah, zato spodbujamo delo s pomočjo računalnika. Lastnega, rodoslovnim raziskavam namenjenega računalniškega programa Slovenci še nimamo, imamo pa prevod enega najbolj razširjenih ameriških. Imenuje se Brother's Keeper in ga dobite pri Janezu Toplišku, Mikro Ada Cro, Parmova 41, Ljubljana, tel.: 061/ 13-28-298 ali 713-188. Na istem naslovu se lahko pozanimate tudi o tečaju za delo z omenjenim programom.

Predstavili smo se sorodnim društvom v skoraj vseh evropskih državah, v USA in Avstraliji. Z nekaterimi imamo pogostejše pisne stike in si izmenjujemo društvena glasila. Svetu smo predstavljeni tudi prek mednarodnih komunikacijskih omrežij. Posebej smo se predstavili tudi kot računalniško-rodoslovna skupina (Computer Interest Group – CIQ).

Pripravili smo Priročnik za rodovnikarje začetnike, ta še ni tiskan, članom je na razpolago za kopiranje.

Posamezniki v društvu zasledujemo zlasti lastne raziskovalne cilje, kar nam v medsebojnih povezavah uspeva mnogo bolje, kot brez njih; želimo pa s svojo dejavnostjo dati svoj prispevek tudi v projektih, ki po svojem obsegu in zahtevnosti presegajo zmogljivosti društva. Tak projekt je prenos arhivskih gradiv na sodobne medije.

Letna članarina je 6.000 SIT, v to je vključena naročnina na bilten Drevesa, ki izhaja mesečno.

Naslov: Slovensko rodoslovno društvo
Lipica 7, 64220 Škofja Loka, Slovenija

Tel.: +386/ 64-631-030

Fax: +386/ 61-267-994

Žiro račun: A banka, Eksp. Pražakova:
50100-620-112 05 807206-1430371661

SLOVENIAN GENEALOGICAL SOCIETY

SGS was founded in March 1995. Before that, a group of family researchers worked in an informal way. SRD is an association of amateur researchers. We aim to support research in the area of genealogy and associated areas.

Members meet monthly, every second Tuesday. Each meeting is announced in a monthly bulletin titled Drevesa (Trees). Every month, there is also a special topic presented, and the presentations are often accompanied by practical work and demonstration.

SRD strives to catch up with other (western) nations that have started a similar work a dozen of years ago and have great tradition and experience. We try to follow their example. We would soon like to start at least a minor project of data transfer from archive material into computer media.

We emphasise the use of computer in our research work. Since we do not have any genealogical computer program developed in our country, we mainly use the translated version of Brother's Keeper.

We have introduced ourselves to almost all European and to the largest overseas countries. We maintain contacts with most of them and exchange our publications. Some members are INTERNET users, and we were introduced to it as well.

We have prepared a manual for researchers. It has not yet been published, but the members can make their own copies.

Annual membership is SIT 6.000 (US \$ 50), which covers the subscription to the bulletin Drevesa, which appears monthly.

The address is:

Slovenian Genealogical Society
Lipica 7, 64220 Škofja Loka, Slovenia

Phone: +386/ 64-631-030

Fax: +386/ 61-267-994

NOVI ČLANI

Skok	Ana	61000 Ljubljana	Hudovernikova 11	061/ 315-465
Megušar	dr. France	64220 Šk. Loka	Kopališka 47	064/ 622-066
Pogačnik	Nada	61000 Ljubljana	Barjanska 7	061/ 218-440
Mlakar	Ernest	64226 Žiri	Prvomajska 6	064/ 691-921
Piber	Donat	Boh. Bistrica	Črajska 21	064/ 721-276
Pisanski	dr. Tomaž	61108 Ljubljana	U. borcev za severno mejo 20	061/ 12-73-314
Nabergoj	Jurij	61231 Črnuče	Mlinska pot 18	061/ 376-767
Zorc de Kobi	Katja	Buenos Aires	Argentina	
Šmitek	ing. Janez	64245 Kropa	Kropa 93	064/ 736-544

(Gospoda Piber in Pisanski nista člana SRD, sta pa naročnika biltena Drevesa.)

Dobrodošli!

Novi člani, ki še niste dobili vseh številc biltena, jih boste lahko dobili na srečanju.

POROČILA

SEPTEMBRSKO SREČANJE

12. 9. 1995 se nas je na IMP zbralo 29. Osrednja tema je bila posvečena pisanju družinske kronike. Predavatelj se je pri izvajanju opiral na primere, ki jih je za ta namen zbral in prinesel na ogled. Več kot deset kronik, večina slovenskih, ena nemška in dve srbski, je služilo kot primer tovrstnih podvigov, od skromnih, na biografijah slonečih rokopisov, prek del, ki so osredotočena na neko osebo, družino, sklop družin, do kronik, ki obravnavajo nek kraj ali več krajev.

Temu je sledila razprava, ki pa je močno skrenila od osrednje teme in zašla v ugotavljanje sorodnosti slovenskih imen, priimkov, krajevnih in ledinskih imen ter jezikovnih podobnosti s keltskimi. Predlagano je bilo, da se tovrstne diskusije organizirajo izven splošnega srečanja, posebej za ožji krog ljudi, ki jih tovrstna razmišljanja zanimajo. S tem želimo ponovno opozoriti na naravo naših rednih srečanj. Redna mesečna srečanja so zlasti namenjena srečanju samemu, osebnemu spoznavanju in spoznavanju delovnega področja posameznikov, izmenjavi izkušenj, posredovanju ugotovitev, gradiva, literature, pripomočkov iskanju stikov, poizvedbam in podobnemu. To naj bi bilo v ospredju, kljub temu pa želimo vsako tako srečanje začeti z obravnavanjem neke tematike, ki bi morala biti dovolj zanimiva večjemu številu članov. Tako temo lahko izbere, predlaga in predstavi katerikoli od članov, lahko pa jo predstavi gost, kot se nam je tudi že dogajalo. In seveda so redna mesečna srečanja tudi najboljša priložnost, da na njih člane seznanimo z društvenimi zadevami in opravimo administrativne zadeve. Vse to tu ponavljam zato, da bi se znali temu primerno obnašati, se na srečanje vnaprej pripraviti, prinesiti in predstaviti zanimivo gradivo, pripraviti in predstaviti osrednjo temo in podobno.

PREDAVANJE SONJE ANŽIČ

Dne 21. 9. 1995 nam je dvajsetim udeležencem v Arhivu republike Slovenije kustosinja Zgodovinskega arhiva Ljubljana predstavila nekatere fonde tega arhiva. Povzetek njenega predavanja lahko preberete v tej številki. Poleg tega je vsak udeleženec dobil tudi zloženko, ki na kratko predstavlja arhiv, njegovo organiziranost in zbirke. Opozorjeni smo bili na pripomočke za raziskovalce oz. uporabnike. Za osnovno orientacijo služi nova izdaja Vodnika po zbirkah, ki nam je na voljo v čitalnici arhiva. V čitalnici so ob vsakem času na voljo tudi številni drugi pripomočki. Za rodovnikarje so zlasti zanimivi indeksi nekaterih fondov. Ti nas usmerjajo pri naročanju primarnega gradiva, ki ga hranijo v depojih in ga na zahtevo uporabnika pripravijo v enem ali dveh dneh.

Čitalnica je odprta ob ponedeljkih, četrtnih in petkih od 8. do 14. ure, ob sredah pa od 8. do 15. ure. Po dogovoru so možne skupinske predstavitve arhiva in arhivskega gradiva.

Naslov: Zgodovinski arhiv Ljubljana, Mestni trg 27, tel.: 061/ 13-10-166, fax: 12-64-303

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

Na našem naslednjem, oktobrskem srečanju bo osrednja tema po dolgem času spet posvečena delu z računalnikom. Prikazane bodo možnosti, ki nam jih pri naših raziskavah nudijo različne zbirke podatkov.

Serijo obiskov in predstavitev slovenskih arhivov, ki smo jo začeli v Škofji Loki, nadaljevali z Arhivom republike Slovenije in Zgodovinskim arhivom Ljubljana, bomo nadaljevali s prikazom zbirk v Narodni in univerzitetni knjižnici in Nadškofijskem arhivu v Ljubljani. Te uvodne in splošne predavitve bomo v teh in drugih arhivih lahko nadaljevali še z bolj specifičnimi področji ali obdobji. Strokovnjaki iz vseh omenjenih arhivov nam bodo tudi v bodoče radi posredovali vse tisto, za kar bomo pokazali zanimanje.

VABILO

na srečanje članov in simpatizerjev SRD

dne 10.10.1995 ob 18. uri

v predavalnici M2
na Fakulteti za matematiko in fiziko na Jadranski 21.

Dnevni red:

Društvene zadeve

**Osrednja tema: Računalniške zbirke podatkov
Klubski del**

(Na srečanju boste lahko oddali pristopne izjave
in plačali članarino)

VABILO

na predavanje **Nenada Novakovića** (SRD)

z naslovom

RODOSLOVNI FONDI NUK-a,

ki bo dne 18.10.1995 ob 16.30

v čitalnici rokopisnega oddelka NUK,
Turjaška 1, Ljubljana

ZNAK DRUŠTVA

Udeležencem zadnjega srečanja smo predstavili tudi predlog za znak društva.

Znak je koničasto ovalne oblike. Simboli jabolko, roka in kača so vzeti iz svetopisemske razlage nastanka človeka. Po izvirnem grehu Adam in Eva prenehata biti rajski bitji, postaneta umrljiva človeka, ki rojevata otroke.

Pri oblikovanju znaka smo se zavestno izogibali obrabljenim rodoslovnim motivom (drevesa, korenine, listi in podobno), ravno tako tudi vsem oznakam slovenstva (lipov list, Triglav, panter, knežji kamen, elementi iz slovenske ornamentike in heraldike).

Znak v osnovni obliki ali v svojih izvedenkah je uporaben za različne namene. Služi lahko za sestavni del celostne podobe in se uporabi v poljubnih aplikacijah. Primeren je za žig, pečat, plaketo, značko in podobno. Možna je tudi barvna obdelava.

Po vsebinski zasnovi Petra Hawline je znak oblikoval Janez Suhadolc, dipl. ing. arh. Risba grba je prostoročna, izogiba se tehničnemu perfekcionalizmu in zavestno ohranja arhaični likovni izraz.

Naslednji opis znaka je pripravil Nenad Novaković:

- Polje je dvakrat deljeno.
- Zgoraj v srebrnem polju rdeče jabolko z zelenimi listi in naravnim pecljem.
- V sredi modro polje z zlato človeško roko, ki raste iz leve proti desni.
- Spodaj v rdečem polju srebrna kača v valovanju, ki gleda na desno.
- Okoli vsega črn rob z zlatimi črkami:
SLOVENSKO RODOSLOVNO DRUŠTVO.

PLAČEVANJE ČLANARINE

Vsi člani še niste plačali članarine. Take opozarjamo, da je neplačana članarina razlog za črtanje iz spiska članov društva.

Druga nevšečnost pa je nastala zaradi tega, ker od banke ne dobimo popolnih informacij o plačilih. Kopije položnic in plačilnih nalogov namreč nismo dobili za vse plačnike. Iz priloge je razvidno, da so članarino plačali naslednji člani: Adamič, Bohte, Butina, Cankar, Dagarin, Drame, Erjavec V., Erjavec T., Čerjevič, Črčar A., Črčar I., Hawlina, Kobi, Koblar, Kos, Kranjc, Kremenšek, Kvas, Logar, Lovrenčič, Lukežič, Megušar, Nabergoj, Piber, Pisanski, Plavc, Preac, Princ, Rebernik, Rihtaršič, Rus, Schweiger, Seliškar, Skok, Šmitek, Šparovec, Šubelj, Švajgar, Toplišek, Uršič, Vidrih, Zafošnik, Zavrl in Zorc de Kobi. Za tri plačila pa priloge manjkajo, zato prosimo tiste, ki ste plačali, pa vas ni v zgornjem seznamu, da nam to sporočite. Najlaže je to storiti na naših srečanjih, sicer pa nam kopijo vplačila pošljite po pošti.

Obvestila, novice, razno

Po nepopolnih informacijah, ki pridejo do nas, lahko na kratko poročamo o nekaterih dogajanjih v tujini:

- Letos je bil v Neubrandenburgu 47. nemško rodoslovno srečanje (47. Deutschen Genealogentag). Poskusili se bomo oskrbeti z gradivom in o bistvenem poročati.
- Od 28.4. do 1.5.1995 je bil v Besanconu 13. kongres francoskih rodoslovcev, ki ga organizirajo na dve leti. Kongres je spremljal sejamski del z 72 razstavljalci, kjer so se predstavljali področni klubi, prisotni so bili tudi ponudniki literature, datotek, računalniških programov in drugih proizvodov. Zvrstilo se je 40 predavanj, ki so bila povzeta v 240 strani obsegajočem katalogu. Teme kongresa so bile razdeljene v tri skupine:
  1. Človek: Družinske kronike in zgodovine, Izvor, Genetika, Etika, Spomini
  2. Svet: Korenine, Jeziki, Meje, Preseljevanja
  3. Simboli: Priimki, Tradicija, Religija, Pisava, Žigi, Črbi
- 11. novembra 1995 bo v kraju Martin na Slovaškem 6. občni zbor slovaških rodoslovcev in grboslovcev s priložnostno razstavo Najlepša rodoslovna dela leta 1995
- Švedi so svoj vodnik po arhivih izdali na CD plošči.

SODELAVCEM BILTENA DREVESA

Zaradi lažje komunikacije med avtorji, uredništvom, tiskarno in bralci biltena prosimo vse avtorje, da upoštevajo naslednja navodila pri pripravi prispevkov:

- Prispevke, če le možno, naj bodo lektorirani, v enem izvodu pošljite na naslov: Peter Hawlina, Lipica 7, 64220 Škofja Loka in to *najkasneje do zaključka redakcije tj. do 15. v mesecu.*
- Če pišete prispevke z računalnikom, priložite tudi disketo z besedilom. Diskete so lahko "male" (3,5") ali "velike" (5,25"). Na disketi naj bo samo besedilo prispevka. Ime besedila naj bo priimek avtorja. Tudi na nalepki naj bo jasno označeno ime avtorja. Prispevki so lahko na kateremkoli formatu diskete in napisani z enim od znanih urejevalnikov.
- Za reference v besedilu uporabite moderni način. Če gre za citat ali točno navedbo, damo v oklepaj priimek avtorja in leto izdaje ter stran. Če gre za splošno navedbo, izpustimo stran.
- Seznam literature uredite po abecednem redu avtorjev. Predlagamo naslednjo ureditev:
  - a knjige: priimek in ime avtorja, leto izida, naslov, kraj, založba.
  - b članki v revijah: priimek in ime avtorja, leto izida, naslov, ime revije, letnik, strani.
  - c prispevki v zbornikih: priimek in ime avtorja, leto izdaje, naslov prispevka in nato popolni podatki o knjigi ali zborniku kot v točki a.

Uredništvo

PRISTOPNA IZJAVA

Slovensko rodoslovno društvo

Pristopna izjava

Podpisani .....

roj. .... v .....

stanujoč (naslov za dostavo pošte) .....

- .....
- (1) pristopam kot član v SLOVENSKO RODOSLOVNO DRUŠTVO. Izjavljam, da so mi znana veljavna Pravila društva.
  - (2) naročam bilten DREVESA.

(ustrezno obkrožite)

Moja telefonska št. doma: .....

v službi (drugje) .....

Kraj in datum: .....

Podpis: .....